

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 308 (3440) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Keresztény gazdasági élet a mérlegen

Irtta: dr. VIRAG JEROMOS

Mióta ismét divat lett a baloldali feszengése és teletorkú kiabálása, egyesek szinte virtust csinálnak abból, hogy a keresztény gazdasági életet és azok munkásait, a keresztény kereskedőket és iparosokat bírálják. Megtévődött keresztény kereskedőket és iparosokat igyekeznek pellengérré állítani és egyesek hibáiból az egész keresztény gazdasági rendszerről általános, lesújtó véleményt szélkürtölni. A magyar képviselőház egyik baloldali szónoka is azzal igyekezett a zsidóság mellett hangulatot csinálni, hogy keresztény kereskedők hibáit feszegette s azt állította, hogy a keresztény „átállítást” nem változtatott a helyzetet, mert az új tulajdonosok átvették a régi tulajdonosok rossz erkölcsét is. Jó, hogy a végén nem tette oda; hát akkor engedjük vissza a régi tulajdonosokat az elfoglalt fellegvárakba.

Alljunk csak meg egy kicsit s nézzünk a dolgok mögé. Elsősorban meg kell alapítanunk, hogy mi keresztények háflamosak vagyunk saját fajtánkkal szemben a tulajdonosokra. Másnak ugyanazt nagyon könnyen megbocsátjuk, sőt talán magától értetődő dolognak tekintjük, de keresztény embertársunkkal szemben nem tudunk elnézők lenni. Ha egy-két keresztény kereskedő fekteték, vagy ferde üzletet csinál, természetesen hiba és elítélendő dolog. Ilyen nem illik a keresztény emberhez. A mi erkölcsünk csak az egyenes utat engedi meg. De ha már megtörtént, akkor egy-két eset miatt nem szabad az egész keresztény gazdasági irányzat felett pálcát törni. Ilyenkor nem árt, ha egy kicsit szemérmünk a másik fél portáján is és meglátjuk, hogy a mérleg mindenképpen a mi javunkra billen. Figyeljük csak meg a törvényszéki ítéleteket. Pedig ezek csak a kirívóbb eseteket tárgyalják. Vagy gondoljunk az elmúlt világháború hadsereg-szállítóira, akik még a legdrágább kincseinkön, a hadseregen is gazdagodni akartak és nemcsak megtollasodtak, hanem meg is milliomosodtak. Az elmúlt évek megismertették bennünket már azzal, hogy nem egészen „egyenes” úton. És gondoljunk a hirtelen meggazdagodott bevándoroltakra.

Ne igyunk tulságosan sokat a feledés eizéből, mert nem jó a feledés, amikor bőrünkre megy a játék. Rosszul mondtam, nem játék, hanem alattomos harc. Mert az egész csak arra jó, hogy a keresztényeket bizalmatlanokká tegye önmagukkal, saját fajtájukkal szemben. A szálkát gerendává akarják szemünkben vastagítani, hogy a megfélekezett néhai nyak mellett ne lássuk meg a sok-sok becsületesen dolgozó keresztény magyar kereskedőt és iparost, akikről valóban elmondható, amit viccből szoktunk egymásnak mondogatni: nehéz a becsületes embernek.

Nem akarjuk a fentiekkel menteni, még kevésbé helyeselni a keresztény gazdasági élet egyes megtévődött munkásainak

Meghiúsították a németek a bolsevisták partraszállási kísérletét Kercstől északkeletre

Kievtől nyugatra a német páncélosok több helyen behatoltak a szovjet állásokba

Megnyugvással fogadta a török közvélemény Menemendzsoglu nyilatkozatát

Ankara. (MTI.): Menemendzsoglu török külügyminiszternek a külföldi sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatai a török fővárosban rendkívül megnyugtató hatást keltenek és mindenkit meggyőztek arról, hogy az angol-szász sajtó tegnapi jelentéseivel szemben Törökország politikája változatlan. Miként török politikai körök előre látták, egyáltalában nincsen szó arról, hogy Törökország a közeljövőben belépjen a háborúba. A török helpolitikában a mohamedán ünnep miatt szünet van. Régi szokás szerint ilyenkor csak egy lap jelenik meg. Az Urus főszerkesztője ebben a Kizilay című lapban összefoglalja a kairói látogatás eredményeit, melyekhez semmi érdemleges megjegyzést nem fűz. Kiemeli, hogy család-nak azok, akik változást várnak a török politikában, amely megmarad a legutóbbi pártértekezleten elhangzott állásponton.

Róma. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A hármasszövetségi szerződés aláírásának évfordulója alkalmából a Duce olasz külügyminiszteri minőségében nyilatkozatot tett, amelyben megállapítja, hogy Olaszország viszonya a német és japán szövetségével szemben egyáltalán nem változott. Olaszországnak Badoglio fejtörélete után is szilárd elhatározása, hogy a szövetségesei oldalán folytatja a háborút a közös győzelemig.

Tito — Sztalin balkáni helytartója

Zürichbe jelentés érkezett, hogy a kairói tanácskozások hosszú sorozata befejeződött. Churchill a péntek estét Kairóba töltötte, ahol újabb megbeszélést folytatott előbb Péter jugoszláv, majd György görög királlyal, Eden külügyminiszter jelenlétében. Különösen a Péterrel folytatott tárgyalást mondják fontosnak, tekintettel arra, hogy a szövetségesek szükségesnek tartják a rendkívül zavaros jugoszláv helyzet tisztázását.

Stockholmból jelenti: (MTI) Egy balkáni diplomata szerint, mint az Aftonbla-

ded levelezője jelenti Berlinből, Moszkvának nincs szüksége balkáni előzónlásra, mert Tito Sztalin helytartója.

Zürichből jelenti: (B. T.) A Tat berlini tudósítója megjegyzi, hogy Petain és Abetz nagykövet között folyt megbeszélésekről részleteken még nem tudnak, de arra következtetnek, hogy a francia kormányt kibővítik. A hivatalos tájékoztatások, ellentétben az eddigi tartózkodó magatartással, most már szintén nem tartják kizártnak a Laval-kormány kibővítését.

Zsitomir és Korosztény vidékén tovább halad előre a német kezdeményezés

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Miután a bolsevisták december 7-én a Kercstől délre levő hídfőjüket a tengeren át történő utánpótlás elakadása miatt és a 6-ik román lovashadosztály nyomására feladták, most a tengeren át történő utánpótlásuk súlypontját a Kercstől északkeletre lévő hídfőre helyezték át. Az elmúlt éjjel megkísérelték, hogy sok zsúfolásig megrakott partraszállási járművön csapatokat és hadianyagot tegyenek partra. Az erős ellenséges tüzér-

séges tűz ellenére is a német tengerészeti tüzérség és parti ütegeink megakadályozták ezeket a kísérleteket. Az egyik rövid ütközet során járműveink, melyeket a parti ütegek nagyszerűen támogattak, elsüllyesztett 15 szovjet partraszállási járművet és a többi visszaűzték keleti irányba. A német tengerészeti járművek minden saját veszteség nélkül értek vissza támaszpontjukra.

A Pest írja: Zürichbe jelentések érkeztek, melyek szerint a keleti

a hibáit. Sőt a legnagyobb mértékben elítéljük. Hangoztatjuk, hogy még nem értük el mindenütt azt az eszményt, amelynek át kell világítania a keresztény gazdasági életet. Az Ur Jézus szavai jutnak eszünkbe: új hort nem töltene régi tömlőkbe, mert szétszakad a tömlő. Új

emberek kellenek a gazdasági élet örhe-lyeire.

Az új ember pedig az, aki nemcsak a keresztény nevet viszi a gazdasági életbe, hanem a keresztény lelket, érzületet, gondolkodást, s méginkább a keresztény eszmék szerint való cselekvést.

harctéren a németek kiűrtették Znamienkát és Krivojgrad irányában új állásokat foglaltak el. Heves harcok folynak Znamienkától 10 kilométerre nyugatra. Krivojgrad előtt is megújultak a szovjettámadások.

Berlin. (Bud. Tud.): A keleti harctér helyzetéről Berlinben megjegyzik, hogy különféle jelek szerint a Szovjet tevékenysége a legközelebbi időben tovább csökken. A Dnyeper-íven még mindig a Szovjet támad. E terület kivételével a Zsitomir és Korosztény vidékén előhaladó német kezdeményezés érdemel említést. A megerősödött szovjet ellenállás ellenére a németek jó eredménnyel támadnak. Tájékozott német helyen kiemelik a keleti harctéren uralkodó rendkívüli kedvezőtlen időjárást. Nagyrészt ez az oka a támadó tevékenység csökkenésének. Az időjárás: említett két részen, valamint a keresi félszigeten folyó német hadi-erőszakon kívül csak helyi jelentőségű harcot tesz lehetővé.

Badoglio újjászervezett csapatainak súlyos kudarc

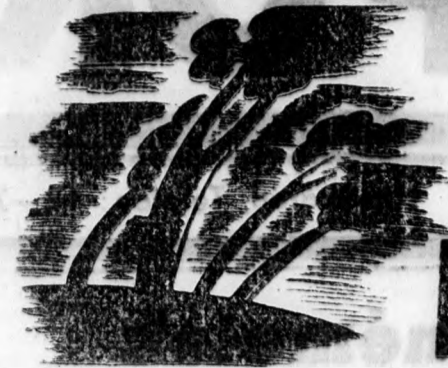
Londonból jelenti: (B. T.) Moszkvai tudósítás szerint Kievtől nyugatra német páncélos kötelékeknek sikerült helyenként behatolniuk az orosz állásokba. Később az oroszok ellentámadást kezdtek, amely még tart. A csata az egész háború egyik legelkeseredettebb és legjelentősebb harcává fejlődött, írja az Exchange Telegraph.

Nápolyból jelenti: (B. T.) Alexander tábornok főhadiszállásáról jelenti:

Badoglio tábornagy újjászervezett csapatai az 5-ik amerikai és 8-ik brit hadsereg között azt a megbízást kapták, hogy foglaljanak el egy magaslatot. Heves harc alakult ki, amelyben a németek teljesen visszaverték a hadosztálynyi olasz csapatot, amelynek igen súlyos veszteségei vannak. A jelentésekből az is kitűnik, hogy az 5-ik hadsereg körülbelül 25 kilométer széles vonalon folyó harcokban megszállta Mignanot, illetve csak a város romjait, mert hosszú ideig mind a két fél tüzérsége lőtte a várost, amely így romhalmazzá változott. Az angolszászok megkezdtek a Livi völgybe való leereszkedést. Az amerikaiak elfoglalták a 900 méter magas Sambucaru hegyet.

Sűrű sötét az éj, dühöng a déli szél...

(Arany)

de szobánkban mindent elfelejtünk,
ha van egy új Philips rádió.

PHILIPS RÁDIÓ

Három kakas...

Ardrágitási ügyeket tárgyalta ma délelőtt a nagyváradi törvényszék dr. Kolozsváry egyesbírája.

A tárgyalás szünetében ügyvedek beszélgettek a szőnyegen lévő közellátási kérdésekről s a jelenlevő köztisztviselő ennek során a következő „kedves” esetet mesélte el:

— Vidékről csomag érkezett a budapesti postára. A csomag tartalomjegyzéke így szólt:

Három kakas.

A postatisztviselő megbontotta kisét a csomagot, szokás szerint ott, ahol a fejet sejtette s abból valóban három szép kakasfejt bukkant elő. Véletlenül történt, hogy a tisztviselő kissé beljebb nyúlt a csomagba s valami gyamsat észlelt. Azt ugyanis, hogy a kakasok teste kissé túlméretezett. Gyantát fogva, felbontotta a csomagot s a szép, pirosarajos kakasfejt folytatásaként három, szépen fejlett, sőt hizlalt — liba kandikált feléje... A ravasz feladó szépen felkötözte a három kakasfejt a hizott libákra.

A dolog magyarázata pedig — azok részére, akik talán nem tudnák s egyben okulásul is — az, hogy kakast szabad szállítani vidékről a fővárosba és általában városokba, libát azonban nem.

Ipartestületi hírek

As Ipartestület Ruházati és Textil Iparosok szakcsoportja értesíti tagjait, hogy a december havi cérna-kiutalást megkezdte. Egyben felhívja a szücsiparosok figyelmét, hogy a szücs-szakosztályi tagsági könyvet mindenki vigye magával, a tagsági díj kifizetése végett.

Az Ipartestület Elnöksége felkéri az ipartestület kehelébe tartozó mindazon géptulajdonos iparosokat, akik motorikus áramot használnak, hogy 1943. december 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Ipartestület földszinti nagytermében tartandó értekezleten saját érdekükben megjelenni szíveskedjenek.

A vas- és fémpipari szakosztály felkéri azon tagjait, akiknek Andrányi Károly-cégnél március, április, május, június és júliusi horganylemez-utalványuk van, hogy azok folyó hó 18-áig horganylemezüket okvetlenül vegyék át. Valamint a szakosztályban novemberi lemez-utalványukat is megkaphatják.

Megkezdtek a nagyobb vállalatok a karácsonyi segélyek kifizetését

Az élelmiszerpiac nem vár drágulást karácsonyra

Ezelőtt a karácsonyi segélyeket, jutalmakat és előlegeket rendszerint karácsony hetében fizették ki az alkalmazottaknak, amikor a pénzhezjutott kisemberek egyszerre, fokozottabb mértékben szereztek be szükségleteiket. Ez a körülmény gyakran túlszűfolttságot és drágulást idézett elő főképpen az élelmiszerpiacra.

Az idén a nagyvállalatok már most megkezdtek a segélyek kifizetését, de a legtöbb cég is rövidesen kiutalja a segélyt, jutalmat és előleget. Ennek igen jó hatása lesz az élelmiszerforgalomra, mert lehetővé teszi a lassú, kiegyensúlyozott igényléseket. A háziasszonyoknak idejük van a beszerzésre és nem fogják megrohanni az utolsó napok alatt az üzleteket és piacokat.

A szakemberek az idén nem várnak drágulást karácsonyra az élelmiszerpiacra, mivel a fontosabb cikkek árszintje rögzítve van, másrészt gondoskodás történik arról is, hogy ezek a cikkek kellő mennyiségben beszerezhetők legyenek.

A vermelt és friss zöldfözelékből a vásártelapi cégek és szövetkezetek megfelelő tartalékkészleteket gyűjtöttek. A szárazfözelék zömét már megkapták a háztartások. Dió, mogyoró és mandula bőven van a piacon. A máknak jegyre való kiutalása is biztosítva van. A baromfi felhozatal napról-napra javul. A legtöbb vidéken már befejezték a pulykahizlalást. A vadpiacon a nyul és a fácán ismét kapható. A másodrendű minőségű népelemezési alma pedig állandóan érkezik a Kárpátjáról.

Irodalmi matiné Nagyváradon a Panonhalmi Szemle szerkesztői bizottságának közreműködésével

Február 2-án kerül sorra a nagyjelentőségű irodalmi esemény

Nagyvárad, dec. 11. Örömmel közöljük, hogy nagyjelentőségű irodalmi eseményszámba menő matiné tart az ősi bencés-szellemet magyar földön, immár 18 éve magasszemű folyóiratban is, szolgáltató Panonhalmi Szemle szerkesztői, író- és költőgárdája.

Dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök most vette a Panonhalmi Szemle szerkesztőjének levelét, melyben hozzájárulást kér ahhoz, hogy az ősi magyar Bencés Rend író- és költőgárdája Nagy-

várad közönsége előtt bemutatkozhassék. Az irodalmi bemutatást 1944. február 2-án délelőttre tervezik a következő programmal:

1. Dr. Mihály Ernő: Szent Benedek üzenete korunkhoz.
2. Dr. Bánhegyi Jób: A 60 éves Harsányi.
3. Dr. Vanyó Tihamér: Háború, idegek, lelkiélet.
4. Rezek S. Román: Szent Ágoston Soliloquiái.

A részletekre vonatkozólag még visszatérünk.

Ország Tivadar Nagyváradon

Nagyvárad, dec. 11. Lapunk legutóbbi számában beszámoltunk arról, hogy az újjáéledő nagyváradi Filharmoniai Társaság hétfő esti bemutatkozó hangversenyének egyik kiemelkedő eseménye lesz Ország Tivadar, a kiváló magyar művésznek és

zenepedagógusnak vendégszereplése.

Ország Tivadar hegedűművész, a Zeneművészeti Főiskola reudés tanára 1901-ben született. Tanulmányait Hubay Jenőnél és Kodály Zoltánnál folytatta a Zeneművészeti Főiskolán.

Mozik műsora:

APOLLO: Uz Bence.

BELVAROSI: A leánynevelőintézet hőse.

CASINO: Egy szoknya, egy nadrág.

KORONA: Aranypáva.

1924-ben a ezékesfehérvári zeneiskola igazgatója, 1926-ban visszatér a fővárosba, ahol megalapítja saját hegedűiskoláját. 1928-ban belép a Waldbauer-vonósnégyesbe, melynek ma is tagja mint mélyhegedűs. 1929 óta a Zeneművészeti Főiskolán tanít hegedű főtanácsköt, kamarazenei, methodikát. Ismert hegedűművész és zeneszerző, aki külföldön is nagy sikereket aratott. Angliában hatszor, Németországban és Csehországban nyolcszor, Svájcban és Franciaországban négyszer, Finn-Eszet-Lettországokban, Jugoszláviában, Olaszországban és Bulgáriában hangverseny-körítakat tett.

Bartók Béla munkatársaként fogadta, amikor közös kiadványuk (Bartók-Ország: Magyar népdalok) hegedűre, zongorára megjelent. Saját szerményeivel számos külföldi pályázatot nyert s azokat a magyar és külföldi rádióállomások állandóan műsoraiikon tartják.

Jelenleg a Budapesti Hangversenyzenekar igazgató karnagya, a Zeneiskolák Orsz. Szövetségének díszelnöke. Zeneirodalmi munkássága is közzismert, egyike az ismert hegedűszakértőknek, maga is gyűjtő. Évekig működött mint aktív orgonista és énekari karnagy. Filmszerző, aki eddig 9 filmhez írt kísérőzenét.

Rácz Vali, a híres dizőz mandja,

... hogy alig várja a december 14-i váradi vendégszereplését;
... hogy válogatott műsorról kíván a „peceparti Páris” igényes közönsége elé lépni;
... hogy többek között Anatole France, József Attila, Tiszay, Hossay szerzeményeket fog előadni, de műsorán szerepel több ismert sláger és magyar egyveleg;
... hogy ezeken kívül természetesen előadja a „pajtások” című kívánsághangverseny-számot és az „Éjszaka leánya” című film-slágerét.

... hogy zongorakisérője dr. Veress Nándor, a fiatal magyar zongoraművészek egyik legkiválóbb reprezentánsa;

... hogy Csák-Cservenák József, az ismert kitűnő szövegíró szellemes konferansziéja egészíti ki a válogatott és nívós műsort.

Ezeket mondotta Rácz Vali, a híres-neves magyar filmsztár és dizőz, aki december 14-én egyetlen este lép fel Nagyváradon a Református Kulturpalotában, hogy decens megjelenésével és ragyogó előadókészségével elbűvölje a zsűfolt nézőtér közönségét.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Tiszta gyapjú takarók érkeztek **BEIER** textilkereskedés, Deák Ferenc-u. 2

Kievtől nyugatra és Korosztentől délre ellanyhultak a harci-cselekmények

**Német sikerek a Pripjet és Berezina vidékén
Törökország politikája változatlan marad
a tengely irányában**

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal déli szakaszáról:

A Krimi félszigeten a német csapatok elvettek a szovjetektől egy fontos magaslatot. Heves esőzések, sőt időnkint havazások erősen korlátozták a harci tevékenységet a Dnyeper alsó folyásánál és Zaporozsietől délre. A szovjet a gyengébb erőkkel megkísérelt helyi előretöréseit mindenütt, még az állások előterében megállítottuk. A Dnyeper iven helül egy erőteljes német támadó vállalkozás a szovjetnek tetemes veszteséget okozott. Bár a szovjet kétségbeesetten ellenállott, kénytelen volt kiűriteni Csumakot és egész sor más helységeket. Kremencsugtól délnyugatra a szovjet sok lövész hadosztállyal és nagy páncélos erőkkel folytatta kísérleteit, hogy Znamenke irányában széles arcvonalon tért nyerjen. Ennek so-

amelyek a kora reggeli órákban mentek át támadásba. Kievtől nyugatra és Korosztentől délre a kedvezőtlen időjárási és terepviszonyok ellanyhulták a harci-cselekményeket. A német élesapatok a szovjet szívós ellenállásával szemben mindamellett széles szakaszon egyenes vonalú állásokba zárkóztak fel. Az elvágtat szovjet csapatokat az előrenyomuló német csapatok megverték, megsemmisítették vagy elfogták. Előzetes jelentés szerint a környéken a legutóbbi napok harcaiban 158 szovjetpáncélosot pusztítottak el vagy zsákmányoltak.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal középső és északi szakaszáról:

A Pripjet és Berezina vidékén német vegyes harcoktelékek lendületes támadás-

sal eltávolították a bolsevistáknak egy nagyobb helység romjai között létesített erősebb támaszpontját. Gyengébb szovjet harcosportokat megakadályoztunk abban, hogy összpontosítva nyomuljanak előre és néhány fogoly kivételével megsemmisítettük őket. Hasonló kudarc érte a szovjet harcosportokat egy terjedelmes mocsárvidéken. Itt csak egy helyen tudták tartani magukat, azonban elvagtuk őket mőgöltes összeköttetéseiktől. Kricsevtől nyugatra német gránátvetők és tábori tarackok erősebb tüzeléssel szétverték szovjet készenléti állásokat, úgyhogy a bolsevisták nem tudtak támadni. A nyevelji harci térségben egy néhez német harci ütég nyolc telitalálattal egy tő mellett szétrombolta a szovjet egyik fontos utánpótlási hidját.

pet fog játszani a háborúban, mint eddig és hogy Kairóban szorosabban fűzték Törökországnak Angliával fennálló szövetségét. Menemendzsozlu ezzel szemben kijelentette, hogy Törökország politikája változatlan marad és ez azt jelenti, hogy a tengely irányában is változatlan a politika. A török politika — folytatta a külügyminiszter — hű marad irányelveihez. Kairóban a háborúnak és a háború utáni időnek minden kérdését kimerítően tárgyalták. A miniszter megerősítette, hogy a Szovjetunióhoz való viszony a megállapított török külpolitika keretében megszilárdult, de emellett arra is célzott, hogy a Szovjetunió és Törökország között aurlódások sohasem voltak. Közölte még, hogy a Szovjet felhatalmazta Angliát, hogy Kairóban képviselje a szovjet álláspontot.

Az angol kormány ludta nélkül támaszpontokat kért a Szovjet Egyiptomtól

Berlinből jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Corriere de Geneve ankarai jelentése szerint a Szovjetunió kairói képviselője állítólag lépéseket tett az egyiptomi kormánytól, hogy bocsásson Oroszországra rendelkezésre légi támaszpontokat. Arról még nincsen értesülés, hogy az egyiptomi kormány milyen álláspontot foglal el. Brit körökben nagy a meglepetés emiatt az orosz követelés miatt, hogy az orosz kormány ebben az ügyben semmiféle értekezést nem folytatott az angol kormánnyal.

Feltűnő angol hang

Németország nélkül semmiféle gazdasági terv nem valósítható meg az Új Európában

Lisszabon. (MTI.) A Times Európa-újjászervezésének kérdésével foglalkozva azt hangoztatja, hogy Európának általában módot kell találni arra, hogy Németország feldarabolása és a német nép kiűrtása helyett a német népet megszervezzék az újjáépítésre. A Times hangsúlyozza, hogy Európa egységét alkot, amelyet ennek megfelelően kell kezelni a jövőben és

Végetért a nyári és őszi csaták időszaka, kezdődnek a téli harcok a keleti arcvonalon

Berlin. (MTI.) Az 1943. évi nyári és őszi csaták időszaka véget ért és közvetlenül küszöbön áll az 1943—44. évi téli küzdelmek szaka — írja a Német Távirati Iroda katonai tudósítója, majd így folytatja: a kezdődő téli időjárás hatására a harci cselekmények mind kiterjedésük, mind jelentőségük tekintve egyre jobban összezsigorodnak. Az egész

arcvonalon. Kerestől Nyeveljig tehát körülbelül 1600 kilométer hosszú vonalon esütörtökön már csak két helyen voltak nagyobb harcok. Először a Kremencsugtól délnyugatra és nyugatra eső térségben, tehát a nagy Dnyeper kanyarulatban, másodsor: Csernigovtól északkeletre, ahol változatlanul a németek vannak akcióban.

Valószínűtlen, hogy a szövetségesek karácsonyra elérjék Rómát

Berlinből jelentik (MTI.): A Német Távirati Iroda katonai tudósítója azt írja, hogy a német védelem a délolasz arcvonalon nyilván megállította az angol és északamerikai hadseregek egész előrehaladását, legfeljebb az arcvonal nyugati szakaszán a Cassino felé vezető műút két oldalán lehet az északamerikaiaknak igen csekély tényeréségéről beszélni. Erre vonatkozóan szakértőknek az a véleményük, hogy az amerikaiaknak éppen úgy, mint az angoloknak egész hadműveleti terve felborult. Teljességgel valószínűtlen, hogy karácsonyra elérjék Rómát. A kolosz-szállis csapat, melyet Montgomery tábornok a maga és az amerikaiak támogatásával a németekre akart

mérni, súlyos veszteséges üzlettel változott az angol-amerikaiak számára. Csak néhány nyomorúságos mérföldet nyertünk — írja Liddelhard. Ehhez a megállapításhoz német részről nincs mit hozzátenni.

Hű marad irányelveihez a török politika

Ankara. (MTI.) Az Interinf jelenti: Menemendzsozlu török külügyminiszter pénteken a tengelyhatalmak képviselői előtt, kérdésekre adott válaszok formájában nyilatkozott a kairói értekezletről. Ennek során a külügyminiszter helytelennek nyilvánította az angol hírszolgálat tudósítójának azt az állítását, hogy Törökország Kairó után tevékenyebb szere-

Amíg Ön alszik,
a
DARMOL
dolgozik

rán a szovjet főként büntető századokat vezényelt a német vonalak elein és a századok hátában ott voltak a rettegett zárléggömbök. Csak amikor ezek a századok a német ütég sűrű elhárító tüzeiben és az ügyesen elhelyezett gránátvető osztagok tüzeiben még az előtérben fennakadtak, vetettek harcba több helyen páncélos csoportokat, páncélosokon szállított gyalogsággal. A támadásokat azonban hatszor egymásután visszavetették és a szovjet emberben és anyagban nagy veszteségeket szenvedett. A nagy főlányben levő támadók fokozódó nyomására bevontak egy kiszögellő német szárnyalást és ezzel úgy megrövidítették és megerősítették az elhárító arcvonalat, hogy minden későbbi támadást szétmorzsoltak. Az észak felé csatlakozó szakaszon nagyobb szovjet erőket tartóztattak fel,

VÁMŐRLÉSÉT

hivatalosan megállapított fejadag

szerint békebeli minőségben kiszolgálja a

Váradi Malom, Kocsán János utca 21. Telefon 12-25

Feledékegy vagy...

Új lámpát mesz venni és ez elhasznált
TUNGSRAM KRYPTONT itt hagyod,
pedig tudod, hogy a kereskedők vissza-
vásárolják.

hogy Németország nélkül semmiféle gazdasági terv nem valósítható meg. A Times olyan központi szerv megvalósítását érzi szükségesnek, amely az egyes területeken a szükséges fenntartás minimumát gyakorolná abból a célból, hogy Európa katonai és gazdasági szilárdságát biztosítsák. Egy ilyen központi szerv mellett szükséges lenne a kis nemzetek állandó szövetségbe való tömörítése.

Helsinkiből jelentik (MTI.): A Svenska Pressen londoni keltezésével a következőket írja: Ez a második világháború most már kétségtelenül időtartamát tekintve is felülmutta az első világháborút. A pénteki nap volt az, amelyen már a meghosszabbodásba léptünk. Az angol sajtó nem tud válaszolni arra, hogy ez az új időszak meddig tart?

Pénteken ismét bombázták Szófiát

Szófiából jelentik (MTI.): Pénteken délelőtt Szófiát újabb légitámadás érte. Az okozott károk egyelőre ismeretlenek. A szófiai magyar követség és kolónia tagjai sértetlenek. Tegnap délután Szófiában három korábban ledobott bomba robbant fel. A légnyomás néhány ház ablakát bezúzta.

Szófia. (MTI.) A bolgár rádió a pénteki bombázásról ezt jelentette: December 10-én országunk felett elengedő repülők jelenek meg, amelyek néhány helyen bombákat dobtak le. A bombák lakott helyeken károkat okoztak és emberéletet követeltek. Bozsilov miniszterelnök a képviselőházban így nyilatkozott: Elengedő repülők újra bombázták

Szófiát. Mint korábban, ma is nők, gyermekek és öregek körében halálos veszteségeket okoztak. A bombázásnak anyagi kára is van. Azután a bolgár repülők hősiességét dicséret.

Égymillió katonát hív be Törökország

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): Ankarai jelentés szerint Törökországban még e hó folyamán kilenc korosztályt, összesen egy millió embert hívnak be katonai szolgálatra.

Berlinből jelentik (MTI.): A Német Távirati Iroda jelenti: Az Exchange jelenti Londonból: A Daily Mail szerint Newyorkban kijelentették, hogy Roosevelttől Kairóból hazatérőben eset-

leg Nagybritanniába megy, ahol viszonzozza Churchill ismételt amerikai látogatását. Ez esetben a Buckingham palotában lakik. Londonban a látogatást lehetségesnek, de valószínűtlennek mondják.

Szövetséges támogatást kap Tito mozgalma az USA-tól

London. (Bud. Tud.) A Tito-kormány képviselőt kér magának az európai tanácsban és a szövetségesek földközi tengeri bizottságában.

Washington. (Bud. Tud.) Hull államtitkár készségét fejezte ki, hogy az Egyesült Államok Tito mozgalmát is

Házat, birtokot, szőlőt
eladni, venni
akar. keresse fel
PRÁGER ügynökséget
Teleki-utca 38. szám.

ugyanolyan támogatásban részesítik mint a többi szövetséges államét.

Londonból jelentik (Bud. Tud.): Benes csütörtökön Oroszországba érkezett és útnban van Moszkva felé.

Londonból jelentik (Bud. Tud.): Londoni csehek úgy tudják, hogy az orosz-csehszlovák egyezményt a jövő héten írják alá.

Az államháztartás egyensúlyáról szóló törvényjavaslatot tárgyalja a Ház

Budapestről jelentik: A képviselőház pénteki ülésén vita nélkül fogadtak el több kisebb törvényjavaslatot, valamint a tanyai közigazgatás rendezéséről a közellátás rendjét zavaró egyes cselekmények szigorubb büntetéséről és a családhatfogadásról és tartásról szóló törvényjavaslatot. — Ezután következett a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról alkotott törvényben a miniszteriumnak adott felhatalmazás további meghosszabbításáról szóló javaslat tárgyalása. A javaslatot Fricke Valér előadó ismertette.

Az első szónok Kunder Antal (imrédyista) a kormány eddigi gazdaságpolitikai működését és eddigi eredményeit nem elegendőnek mondotta és hangoztatta, hogy a széntermelés növelésére minden eszközt igénybe kell venni. Ugyanigy fokozni kell a vastermelést is. Támadást intézett a szociáldemokrata párt szervezeti ellen.

Laky Dezső vitába szállt Kunder Antal egyes megállapításaival és a javaslatot elfogadta.

A ház kedden délelőtt folytatta a rendkívüli felhatalmazásról szóló vitát.

Elutasította a bíróság a Félix-fürdő volt bérlőinek a Premontrei rend elleni keresetét

Nagyvárad, dec. 11. A Premontrei rend tulajdonát képező Félix-gyógyfürdőt még a román uralom idején kibérelte a rendtől Székely Ignác, Klein Márton és Goldberger József, akik családi részvénytársaság formájában gyakorolták a bérlői jogokat. Mint ilyen, egészen a felszabadulásig működtek, azután pedig a részvénytársaság összes részvényeit eladták a Premontrei rendnek. Később a volt részvénytársaság egyik tagja, Székely Ignác pert indított a Rend, illetve a Félix-fürdő Rt. ellen 6200 pengő erejéig azon a címen, hogy ő a korábbi részvénytársaságnak alkalmazottja

volt, tehát neki felmondási idő, munkadíj, stb. jár.

Hosszú bizonyítási eljárás után dr. Biró Béla járásbíró tegnap hirdetett ítéletet az ügyben, elutasítva Székely Ignác keresetét azzal az indoklással, hogy a hérlét részben a saját tulajdona volt, a részvénytársaság csak forma volt, tehát sajátmagának nem lehetett alkalmazottja. De különben is, amikor a részvényeket eladták, mindhármán kijelentették, hogy semmiféle további követeléseik nincsenek.

A perben a Premontrei rendet dr. Patzkó Elemér képviselte.

Csak miniszteri engedéllyel lehet pótolni az elveszett textiláru bevásárlási könyvet

A közellátásügyi miniszter egyik legutóbbi rendeletével az elveszett textilárulkönyv pótlásáról úgy rendelkezett, hogy további intézkedésig az esetleg elveszett bevásárlási könyv helyett csak esetenként kikérendő külön miniszteri engedély alapján le-

het új bevásárlási könyvet kiállítani. Az új könyv kiállítása iránti kérelmet a körzeti textilbizottságnál kell előterjeszteni, amely bizottság azt véleményes javaslata kíséretében terjeszti fel a közellátásügyi miniszterhez.

GYAPJU

szövedek,
oulioverek,
harisnyák

IVÁN

PO SZTÓNÁZBAN
Kossuth Lajos utca 152
(Sas-palota)

Hátrább az agarakkal!

Ezelőtt 84 esztendővel Európa keleti szélén, kívül a Kárpátokon, bizonyos moldvai és havasalföldi hercegségek elhatárolták, hogy Románia lesznek. A szerény, pásztorokodó nép egyrésze megunt a kecskenyájakkal melletti életet, felcsapott politikusként és hadvezérnek, úgyhogy 1882-ben már királlyá kiáltották ki magukat. Telt az idő s apróbb kis balkáni izü csetepaték után rendszeres hadsereget is szervez az újonc állam, sőt szövetségre lép a hatalmas Osztrák-Magyar monarchiával és a Német birodalommal. Igaz, hogy a 34 esztendő balkáni államcska még nem tudja mi a középeurópai illem s 1916-ban orvul háttámadja szövetségét, Magyarországot. Innen ugyan hanyat-homlok menekül egészen túl Bukaresten és 1918 tavaszán békéért könyörög. Megkapja. Azonban az őszi nagy összeomlással eljött megint az orvtámadás ideje, ismét betörnek az öszirózsás forradalomban elhajigáltott puszkájú országba, felsétálnak az alélt, védtelen nemzet testén keresztül egészen Budapestig. Kifosztják, kirabolják a fegyvertelen országot és Trianonban odahazudják maguknak egész Erdélyt. Ezzel elkészül Nagyrománia, Európa legsütletebb nagyhatalma s hasonzorú Kisántánt társaival nyakló nélkül írthatják az uralmuk alá került magyar milliókat.

Mindenc megvolt ennek a hirtelen nőtt országnak, csak éppen a történelmi megalapozottsága hiányzott ahhoz, hogy elhitesse a világgal létjogosultságát. Hazudott azonban azt is magának, kötetekre való s mesterséges beton-bunkerek mögé húzódott a folyton rettegett igazságszolgáltatás elől. Am az is elérkezett huszonkétévi kardcsörtetés után s megindult nagy történelmi átrendezés szele úgy kifüszölte örökösen fent szuronyait az erődíjancolatból, hogy nagyhatalmi mániájának még csak egy puska lövéssel sem volt képes jelét adni. Szónélkül kotródtak ki a magyar hadsereg előtt, mert még egy tiltakozó szóra sem volt idejük és erkölcsi alapjuk.

Három évi meghunnyászkodás után most ismét időszerűnek látja a hivatalos Románia régi vágyait világgá kürtölni. Felelős miniszterek összerakott tömeg előtt, a már ismert és az egész világ által megmosolygott „történelmi jogokra” hivatkozva vallják ismét egész Erdélyt a magukénak.

Egy ezer esztendő hős multtal rendelkező államnak nincs szüksége arra, hogy történelmi vitába bocsájtkozzék egy, az államiság fogalmát még nem rég próbálgató országgal. Hivatalos kormányza-

tunk erre a két ország közötti kultúr- és erkölcsi különbség fölényével adta meg a választ. S mi inkább a drága pénzzel felbőszített román sajtó irányában helyezünk el néhány jóakarató figyelmeztető szót. Ugyanis a sajtó mindenkor felelős szavaiért, még ha az román is. Így ma egy újabb „budapesti sétával” ámitani a fámor román népet, legalább olyan felelőtlen és meddő erőlködés, mintha Románia közéleti tisztaságáról akarnák meggyőzni a világot. Nincs a kitűnően képzett és felszerelt magyar hadseregnek olyan szerencséje, hogy az útszéli hangú uszítások következményeinek rövidesen útját állhassa. De ha rá kerül a sor, hogy Középeurópa békéjének örök izgatói között rendet teremtsünk, akkor megnyugtathatjuk az igen

TOMPA FERENC

Ureg-, porcellán- és háztartási cikkek

Rákóczi-ut 5. NAGYVÁRAD Telefon: 11-38.

Meissen, Rosenthal, Herendi és más kizárólag markás készletek és díszporcellánok, ólomkristályok. Karácsonyi, esküvői és névnap ajándékok nagy választékban.

tisztelt uszítókat, hogy mindnyájan ott leszünk s végső leszámolás után ismét hanyatt-homlok menekülhetnek vissza ősi földjükre, a moldvai és havasalföldi hercegségekbe, ahonnan ezelőtt 84 évvel elindultak rövid történelmük megalapozására.

Kiskun.

Hozzászólás a kötött lakbér kérdéséhez

A kecskeméti törvényhatóság átirata felett azzal tért annakidején napirendre a városi közgyűlés, hogy a kormány amúgy is foglalkozni óhajt a kötött lakberek emelésének kérdésével, szükségtelen tehát, hogy a törvényhatóság ebben az ügyben felirati jogával éljen. A varmegei közgyűlés azonban határozottan állást foglalt a kecskeméti indítvánnyal szemben s ezt azzal indokolta, hogy a lakberek emelése a munkásságot, a tisztviselőket, a kereskedelmet és az ipart érintené. Senki sem akadt a közgyűlésen, aki ehhez az indokoláshoz hozzászólt volna.

Pedig, bármennyire méltánylandók is a kötött lakberek előnyét élvezők szempontjai, mégis időszerű volna már ezt az ügyet legalább megvitatás tárgyává tenni. Egyes társadalmi rétegek túlzottan kénytelenek kivenni részüket a háborús áldozathozásból. Nemrégiben a székelyhídi gazdanapon mutattak rá a felszólalók arra, hogy az állattartó gazdák a beszolgáltatásokkal olyan veszteségeket szenvednek, amelyek semmiképp sem állanak arányban az állampolgárok más csoportjainak a háborús terhekhez való hozzájárulásával. De a gazdáknak mégis módjukban áll megszerezni a révén azt, amit elvesztettek a vámon. Ezzel szemben a háztulajdonos, akit a magyar adózási rendszer amúgy is mértéken túl igénybevesz, már évek óta az adópénztárba fizeti be házbérjövendelmét, ha egyáltalában elegendő a kötött lakbér ennek a kötelezettségnek a teljesítéséhez. A tulajdonjog elve már a házbérek 1939-es szinten történt rögzítésekor csorbát szenvedett, s elismerhető, hogy a rendkívüli körülmények szükségessé tették ezt. De azóta nagy eltulodások jelentkeztek az árak-

ban, s a tisztviselői fizetésekben és a munkások bérei lassú emelkedésükkel legalább halvány illuzióját keltik ez eltolódások figyelembevételének. A lakbereknél azonban maradt minden a régiiben.

Nem lehet kétségbevonni annak a fel fogásnak a helyes voltát, hogy a lehetőségekhez mérten mindenkinek kell lakást biztosítani. S ez jut kifejezésre a kötött lakberek rendszerében. De más dolog szükség-hajlék erejéig igénybevenni idegen tulajdont és ismét más dolog ma mátfényezés-szamba menő három-négyszobás lakások bérét az adó összegét sem elérő színvonalon tartani. Kirívó méltánytalanságokkal találkozunk. Három-négyszobás

lakások főbérlői sok esetben egy szobát kétszer annyi összegért adnak ki albérlésbe, mint amennyit ők a háztulajdonosoknak az egész lakásért fizetnek. Ez az állapot semmiesetre sem érleli meg a háborús viszonyok által megkívánt védelmet.

Nem korszerű ma kapitalisták mellett foglalni állást. Nem is a nagy bérlőket tulajdonosaira gondolunk. De a háztulajdonosok túlnyomó többsége maga is kisember. Sok esetben iparos, kereskedő, aki egész élete munkája árán épített házat magának, rendszerint két lakrészre, egy nagyobb, amelyet kiadásra zánt és egy kisebb, amelyben ő maga húzódik meg. Így biztosítja nyugdíját a legegyszerűbben és legtermészetesebben a városi kispolgár. Elképzelhető, milyen érzes tölti el ezt a kispolgárt akkor, amikor — öreg napjaira — egész nyugdíját az adóhivatal pénztárába kell befizetnie, ugyanakkor, amikor kötött lakbéres házában esetleg egy bebiztosított jövőjű főtisztviselő tanyázik.

A kisemberek védelme föltétlenül elsőrangú feladata az állami közösségnek. De nem méltányos, ha ez más kisemberek érzékeny megkározításával, a tulajdonjog szentségének majdnem a kommunizmus határait érintő csorbításával történik. A kecskeméti törvényhatóság átirata mindenesetre megértőbb megfontolást érdemelt volna.

80 éves jubileumát ünnepelte a szatmári Mária kongregáció

A szatmári Mária Kongregáció ünnepi külsőségei között ülte meg 80 éves jubileumát. Szerdán délelőtt 9 órakor valamennyi kongregáció tagjai főpapi nagymisén vettek részt a székesegyházban. A szentmisét dr. Scheffler János megyéspüspök celebrálta és mondott szentbeszédet. A kongregáción kívül a katolikus középiskolák növendékei is résztvettek az ünnepi nagymisén. A Zárda és a Püspöki Konviktus énekkarai szentavatást tartottak a székesegyházban. érekeltek.

Délután 5 órakor ünnepélyes tagavatása tartottak a székesegyházban. Az Urak és a gimnázium kongregációjának 52 új tagját dr. Scheffler

János megyéspüspök avatta fel. Nagyszámban gyűltek össze a Szatmáron működő 9 kongregáció régi tagjai is, akik megújították kongregációs fogadalmukat. Az ünnepélyes szertartást a Püspöki Konviktus énekkara vezette be, az Ecce sacerdos magnus szal, majd a Veni Sancte után a megyéspüspásztor intézett lélekhezszálló beszédet az egybegyűltekhez, utána pedig megszentelte az érmekeket, mely alatt a Püspöki Konviktus énekkara adott elő gyönyörű énekszámokat. A jelenlevő valamennyien megújították fogadalmukat, az énekker a Magnificat, Te Deum és Tantum Ergo-t énekelte, majd a Kongregációs himnuszt énekelve fogadta a közönség a püspök áldását.

A „Központi” Cukrászda és Espresso

színház mellett

szombaton reggel megnyílt!

Süteménykülönlegességeivel, partit specialitásokkal, sandvickekkel nyenc falatokkal várja kedves vendégeit

VERES IMRE cukrászmester

Kis utikalauz nagyvárosiakkak Budapestre

Kalauzunk első pontja, ami különben hivatalos álláspont is, hogy akinek nem feltétlenül szükséges utaznia, az ne utazzon, hanem maradjon otthon. Ha pedig váradi ember Pestre készül, gondoskodjon előre szállásról, mert Budapest hoteljei annyira zsúfoltak, hogy ha jóelőre nem gondoskodik valaki szobáról, úgy szállás nélkül marad. Maga az utazás — bár a Váradi Budapesti út aránylag rövid — köztudomásszerűen elég sok gondot, bajt, fáradozást jelent tekintettel a megnövekedett forgalomra.

Budapest varázsa há' Istennek a negyedik háborús esztendőben sem csökkent és érthető, hogy ez a vonzó erő odacsábítja azokat, akik a visszacsatolás óta tekinthetik meg, hallhatják, élvezhetik azt, amit a magyar kulturaközpont nyújtani tud.

Bizonyos, hogy azok számára, akik 22 éven keresztül elzárta voltak, vagy csak igen ritkán élvezheték amit például a Nemzeti Színház, a Vígyszínház, az Opera, a Múzeumok, a Képtárak, a könyvtárak adhatnak, most még nehezebbek árán is pótolni igyekeznek.

Felnőtt itt egy nemzedék, amelyik egyáltalán nem részesülhetett azokban a kulturajavakban, amit Budapest reprezentál.

De nem elég a szállásról való gondoskodás, mert hasonlóan nagy probléma a budapesti „koszt”. Eltekintve attól, hogy mindenhez jegy kell, erről gondoskodhat az ember, hiszen az jár mindenkinek és ha hűsjege nincs, kap a szállóában.

De bizony, hogy a hűsjege kap-e olyan jóízű húst, mint fatornyos hazájában, azt bizony be kell yallani. — kérdéses. Tanácsos, ha valaki erre a kirándulásra szánja el magát, batyut visz magával, mert mi tagadás, az egyszerű hazai, a szalonna és egy falat kenyér gyakran tartalmasabb, mint a budapesti „menü”. Ez a megjegyzésünk nem jelenti azt, hogy ez a menü ne volna nagyon ízletes, sőt mutatós is, értenek Pesten a konyhaművészet-hez és abban sincs titkolni való, hogy egészen elsőrangú eledelhez lehet jutni és szinte békebeli színvonalon lehet étkezni, de bizony az

ilyen étkezések ára szegény ember által meg nem fizethető.

Minden zsúfolva van, színházba, moziba ép úgy előre kell gondoskodni jegyről, mint ahogy a szálloda szobáról és aki arra gondol, hogy nem lesznek Pesten közlekedésnél nehézségei, nagyot csalódik, mert a villamosokon ha a „lógás” körül rendet is teremtettek, zsúfolt minden kocsit és taxit természetesen csak a külön engedélyesek és igazolványosok kaphatnak korlátlanul.

De nemcsak a szórakozóhelyek, az éttermek, hanem a kávéházak is igen élénk forgalmuak.

— Gyerünk feketézni a kávéházba — ne tessék rosszat gondolni: (a feketézés itt kávéivást jelent) és bár a feketekávé koffein tartalma nőttön fogy, mind kevesebb és kevesebb benne a szintizista bakbávé, a kávéházak fanatikus hívei állandóan megtöltik nemcsak reggel és ebéd után, de a nap egész folyamán a kávétermeket.

Most, hogy közeledik a karácsony, a díszes üzletek kirakatai során az a benyomása az ember-

Brilliánsért, legmagasabb napiarat fizetek, ezüstért

Oratok, virágbross, sportgyűrű készítését hozott aranyból a leg-
szébb kivitelben vállalom. Márkas órák nagy választékban.

Haslinger János órák-ékszerész, Rákóczi-ut 8

nek, mintha béke volna. A magyar gyáripár és kereskedelem olyan szívós, olyan ügyes, annyi művészi leleményességgel pótolja mind- azt, ami a háború folytán eltűnt a piacról, hogy teljes illuziót kelt és az ünnepi hangulat ragyogását nem engedi elhomályosulni. Ha cukorka nincs is, a Mikulás mégis elhozza kedves piros battyuját, a gyerekek illuziója teljes. De ugyanugy tud nyújtani Budapest a kevésbé pecsapható felnőttek számára is és ha majdnem mindenben van már egy kis műrost, az ember megtanul megalkudni és lassan, lassan rájön, hogy ha műrostos is az élet, mégis csak élet és mondhatni már-már derűs nyugalommal várja a sok szomorúság közepette, hogy mikor lesz a pamutból gyapjú, és mikor lesz a műrostos élet helyett régi, szép, sugarasan fénylő Budapest.

V. S.

esztendőre, hét bő esztendő következik...

A KALOT célja

— fejtegette a továbbiakban Nagy Töhötöm — egészséges, gazdaságilag felelő- kedett, kultúrájában kibontakozott pa- rasztság továbbnevelése. Ezt az ország különböző pontjain felállított népfiskolá- lák tanfolyamain igyekszünk elérni a pa- rasztiifjúság, a gazdatársadalom, tehát a falusi nép széles rétegeinél.

Együttműködés a protestánsokkal

— S amikor a katolikus agrár legény egyesületeit egy országos táborba töm- mörítjük, ugyanakkor szívélyesen együtt- működünk és legbensőbb barátságot tart- juk fenn a protestáns testvérmozgalmak- kal — hangsúlyozta ki Péter Nagy.

A népfiskolák

— Hogyan alakultak a Kalot népfis- kolások és milyen a szervezetük? — kér- dem.

— Húsz népfiskolánk van az ország minden részében — feleli. Országos jelle- gű az érde, melyet a jezsuiták alapítot- tak. Itt nem csak az agráriifjúság, hanem a hivatásos faluvezetők és a népi vezet- réteg számára is rendez a Kalot tanfolya- mot. A szélesség sajátos népfiskoláját.

Csiksomlyóban néhai gróf Teleki Pál alapította. Balatonberényben dr. Hunyady József gróf villáját adta át céljainknak. Egyházasfalun báró Apor püspök, Zircen a cisztercita apátság, Püspökánadon a pé- csi püspök adta át 45 holdas nyaralóját az ifjúság szolgálatára. A viharok por- népe is összeadott egy népfiskolára va- ló: Endrődön 20 holdon létesült áldozat- os fillérekből a népfiskola. Veresacsnán József kir. főherceg, Vágsellyén a Bibo- ros Hercegrímás, az ősi Pázmány kas- télyban, Kisunyomom Grösz József érsek, Kecskeméten a város alapított népfisko- lát. Hajdudorogon van a görög katolikus magyarság népfiskolája, míg Ungvárott külön tanfolyamra járnak a magyar, szlo- vák és ruszin KALOT legények.

Működik még Szegeden, Kassán, Rima- szombaton, Szilágysomlyón, Egerben, Szatmárnémetiben és Szabadka mellett, Pálfiúdon népfiskola.

Kert Magyarország felé

A Kalot a magyar földkérdés megoldá- sára megmutatja a gyakorlati helyes útát. A 250 holdas rimaszombati telep- képző népfiskolán egyesítendő tanfo- lyamon készítjük elő a nagy gonddal ki- választott telepéseket. Itt, a közösségi szellemben nevelkedve felkészülnek a földbérő szövetszettek megalakítására és telepésfalvak létesítésére... A magyar talaj minőségére, az éghajlatra s a jö- vő nagyhatalmi gabona kampányára gon- dolva, megérlelődött bennünk a hit: a magyar gazdaságok átállítása beiterjes- gazdálkodásra — kertkultúrára. A kerté- szeti művelés többszörös hozamával le- het a nép anyagi felemelkedtségét elő- mozdítani és a külfölddel a várható öl- dőlő gazdasági versenyt tartani. És hogy a Kert-Magyarország megvalósuljon, a nép gazdasági kultúráját gyökeresen kell

Bármilyen

Ingtalan

adásvétel, csere vagy bérlet- ügyben bizalommal keresse fel
MEZEI ingatlantorgalmi irodát
Nagy Sándor u. 19. Telefon 27-30

Páczay László riportja a KALOT-ról:

7 szűk esztendő, 7 bő esztendő

avagy

magyar agráriifjúság megszervezése

(Budapest, december hó.)

— Krisztusibb embert! — mondta haj- kan, de szuggesztív határozottsággal az aszkéta külsejű, villogó tekintetű jezsuita atya, akit hivatali szobájában, a Kalot székházban kerestem fel.

Fanatizmus lángja gyul ki szemében, míg a magyar agráriifjúság megszerve- zéséről beszél. Kihangsúlyozott szavait fegyelmzettetés s végtelen szerénység jellemzi. Amíg beszél, figyelem markáns arclet, boltozatos homlokát. Valahol Székelyföldön látott napvilágot, onnan hozta szívóságát, fajszereitét. Beszélük, hogy nem ismeri ezt a szót: fáradság. Gyalogosan és lelkettrázó szekéren, lohá- ton és zötyögő vicinálison, napsütésben

és hóviharban járta az országot és hin- tette a magot: „Műveltebb falut!” — „Önértetes magyart!” — „Eleterős né- pet!”

Azt tartja róla a fáma, hogy Székely- föld kanyargós útjait ócska, kimustrál autón járta s bizony sokszor megésett, hogy az országot kellőközépen esőöt mondott a masina. Ilyenkor bizony reve- renda ide, reverenda oda, a főtisztelendő atya nekivetette vállát a beteg krakszni- nak és tolt a következő faluig, ahol a derék székely parasztszok hozsannával és előfogattal várták. Nem csoda, hogy ne- vét szerte az országban, vagy 4500 falu- ban — ahol ő vagy munkatársai szervez- ték a Kalot mozgalmat — ismeri a nép. Pedig őt sohasem hirdették öles plaká- tok, újságban is csak itt-ott szerepelt. A rend szabályain tulmenő szerénysége cí- lenére bizony kiírom nevét: P. Nagy Töhötöm. A Kalot helyettese élöke ez az egyházi férfiú, akiről a régi nagy építő papok jutnak az eszembe, akik után a kiirtott őserdők helyén búzakalászos föl- dek és égbeszökellő, templomba merevült kőcsodák maradtak.

Amíg Péter Nagy és munkatársai járták a falvakat, addig Budapestén, az országos központból Péter Kerkay Jenő elnök vasakarattal, hideg elszánt- sággal verte vissza a mozgalmat csaknem minden oldalról érő támadásokat. A szel-lemi vezetés kiválósága, az erkölcsi fö- lény, a fáradhatatlan, céltudatos szerve- zés hét kemény, munkás esztendő gym- mölést is meghozta.

A hét esztendővel ezelőtt alakult agrár- ifjúsági egyesületnek, a Kalotnak eddigi fáradságos munkájára és a további hét esztendőre célozva, székely humorral al- lapította meg Péter Nagy Töhötöm:

— A szentírás szerint is a hét szűk

Karácsonyra

legszebb ajándékot a

Krausz István

„NEMZETI”

könyv- és papirkereskedésben vásároljon

Rákóczi-ut 11.

Telefon: 14-25

December 14-én este:

Rácz Vali

fellép a Református Kulturpalota koncerttermében, válogatott nívós műsorral
Zongorán kísér: **Veress Nandor** zongoraművész. Konferál **Csak-Cservenák József** a neves szövegíró.

Siessen jegyét elővételben megváltani a Nagyvárad kiadóhivatalában délután 3-6-ig. Ha még nincs jegye igyekezze megváltani, hogy gazdagodjék egy művészi élménnyel

átformálni. Ezt az átformálást, tanítást és nevelést végzi a Népfőiskola.

— Ha jól értettem, Főtisztelendő úr nevelést is mondott? — szölok közbe.

— Igen, nevelést említettem — hangzik a válasz.

A KALOT kulturszolgálat

szorosan egybekapcsolódik a szociális és gazdasági neveléssel. Ezen a téren elérendő eredményhez szükséges a népi hagyományokon felépített és magyar formanyelvben megszólaltatott magasabb műveltség, amelynek minden feltétele megtalálható a magyar nyelvben. Ez azt jelenti, hogy egy székely kapu formanyelvben meglátjuk a magyar szárnyasoltárt.

— Külön egyházművészeti műhely dolgozik az érde népfőiskola keretében — mondja Nagy Töhötöm, — akinek ekkor a szavaiba vágok:

— Már belépésemkor megleptek ezek az eredeti, magyar arcú képek. Kinek az ecsetjét dicsérjem ebben a Madonna képben? — kérdem.

— Illésy Péter remeke, aki a Kalot művészeti munkásainak vezetője. Elvünk, ha az olasz Boticelli lány vonású Madonnát, a kínai Wang-Fu merev tekintetű szenteket, akkor mi tiszta nézésű, magyar vonású Magyar Nagyasszonyokat és szent királyokat alkotunk. Tán azért is, mert ezek a magyar néplelékek közelebb állanak, hogy csak egy kis faszoborra bizonyítsam ezt, tessék nézni Ferenc István 17 éves székely legénynek a csik-somlyói népfőiskola faragó-műhelyében készült remekét — és elővesz egy, a kis Jézust balkezén tartó Mária faszobrot. A faragás valóban tökéletes, az arányok meglepően jók. Mária székely hajfonatú és pártát visel, jobbáiban székelyfaragású kereszt, rajta a ruha felett, székely kötény, lábán csizma. Azután mutat Péter Nagy dús, virágmintás faragott ládát, miniatűr Krisztus szobrot. De a Kalot nemcsak a képzőművészet terén, hanem a zene szolgálatában is elévülhetetlen érdemeket szerzett.

A Műsorközpont

A budapesti Cukor-utcai székelyházban fejt ki tevékenységét. Háromezer falut látunk évi évente dramatizált népballadák, szinpadra ártírt népi mesejátékkal és ősi misztérium játékokkal. Jobb művek Weimar, Firenze, Helsinki szinpadain hatalmas sikert értek el.

Szabadtéren a százak által táncolt székely verbunkosban ezek és ezek gyönyörködtek. A Mátyás király aranyszörű báránycsaja — népi mesejátékon sok pu-fók kis magyar derült. A könyvosztály gondoskodik a falu szellemi táplálékáról. A sajtófront „nehézágyúja” a dübörgő rotációs, a „golyók”: a „Magyar Vetés”, az „Ifjúságunk”, a „Magyar Cél”, a „Prámen”, „Negyilja” stb. magyar, szlovák és ruszin nyelvű lapok és könyvek. Külön tanárok gyűjtik, illetve oktatják a néptáncokat és a néprajzot.

Szentistváni gondolat

Őszinte szolgálata jellemzi a Kalot nemzetiségi munkáját. Különböző népek testvéri együttélése és munkája egy közös hazában. A nemzetiségek őrizték meg és ápolják sajátos népi kultúráikat, nyelvö-

ket, szokásaikat, de őszinte odaadással illeszkedjenek bele abba a közös munkába, amellyel a magyarság a Kárpát-Duna medence népeinek gazdasági és szociális felemelkedéséért és boldogulásáért küzd. A ruszin és szlovák tagozat mellett virágzott a Kalot német tagozata is, a buyevác munka most van kialakulóban.

Első telepítés

Tán legmelegebben a Kalot első gyermekéről az egei telepítésről beszélt Péter Nagy Töhötöm. Pedig közvetlenül nem is az ő, hanem Ugrin József, a Kalot orsz. főtisztjének érdeme az első telepés kis község létrehozása. De előtte a cél lebeg, a Nagy Egész s ezért áldozott és áldoz mindent...

— Húsz katasztrális hold föld, szoba, konyha, kamara népi berendezéssel, törzskönyvezett állatállomány, gazdasági felszerelés, vetőmag és családonként 3000 pengő tízezes kamatmentes kölcsön az ONCSA Közföldügyi Szövetkezettől hallom álmélkodva. — Ilyen anyagi megalapozással indult az egei első Kalot-

fal, amelyben a régi, dűledező házak újjáépítése, az első gazdasági év erőfejtése valóságos hőskölteménye a magyar paraszt földszeretetének. A Telepes képző Főiskola első évfolyamának 13 növendékét telepítették ide, akik asszonyt vittek magukkal a kis paradicsomba, ahol csakhamar megjelentek az első kis anygalkák: egészséges magyar gyermekek.

Támadás nemzetközi oldalról

— A parasztságnak ezt a nagy szeretetét ne értse senki osztálymozgalomnak — folytatja — de a szociális, nemzeti és kulturális színvonal felemeléséért való törekvést jelentse. Igen sok elismerésben volt részünk, de éppen a kibővített hét esztendő sikereitől félve, gonosz támadások is érték a Kalot mozgalmát a nemzetköziség vonaláról. Munkánkban a pillanatnyi helyzet látszat-hátrányi avagy képzelt előnye nem befolyásolja. A humanizmus álarcában szenvelő farizeusoknak idézzük XII. Pius pápa a Kalothoz intézett római üzenetét: „Őrizzék meg, védelmezzék és tökéletesítsék annak a magyar műveltségnek drága értékeit, amelyet a valódi kereszténységgel párosult egészséges természetesség jellemez”.

— A hét bő esztendő dús termését pedig senki idegen nem fogja learatni! A lelkekbe oltott fanatikus hitet, a megmunkált drága magyar földet senki sem veheti el tőlünk. Befejezésül csak ennyit: a régiék szerint: Si vis pacem para bellum! — Ha békét akarsz, kezdjél háborút! Mi, a krisztusi, igazságos béke hirdetői megfordítjuk ezt a mondást:

— Ha háborút akarsz nyerni, készülj a békére!

„Elkapott a konjunktura szele”

„Esetem a szeszgyárral” címmel gu-nyoros hangú cikk jelent meg egy peremmel kapcsolatosan a liberális „Nagyvárad” c. napilapban. A cikket a „Nagyvárad” a hasonló világnézettű liberális szociáldemokrata „Esti Kurirból” ollózza ki. (Előre bocsátom; hogy mindkét lap ellen hitelrontás, a való tények szándékos elferdítése miatt a pert folyamatba teszem és a tárgyalások folyamán kiderül majd, hogy vajjon az „Esti Kurir” bírósági tudósítója a Kúriánál letárgyalt peremet végighallgatva, első forrásból közli a hírt, avagy pedig nagyváradai sűgallmazásra, világnézeti szolidaritásból állította be, mint „szenzációt”).

Ebben a válaszomban nem kívánok magával, a perrel foglalkozni, nem érdekes, a magyar bíróságokon naponta ezer ilyen pert tárgyalnak, mint Juhász Imre — contra Csurka, vesztenek el és nyerne meg a pereskedő magyarok. De ha a cikkíró érdekesnek találta személyemmel kapcsolatban a nagy nyilvánosság előtt pertraktálni ezt a pert, akkor az újságírói etika és becsületesség, valamint a magyar bírósági ítéletekkel szemben kötelező szempontok figyelembevételével a való tények megtámadhatatlan igazságával kellett volna a cikket megírni. Mert:

1. Nem igaz az, hogy Nagyváradon Juhász Imre is, én is megnyertük a pert. Ilyet írni: jogi „non sens”. A járásbíró-ságon első fokom én nyertem meg a pert, a törvényszéken, azaz másodfokon Juhász Gyula nyert. Különben nem kerülhetett volna ez a per a Kúriához.

2. A Kúria döntéséről csak a Nagyvárad cikke után értesültem, még ebben a pillanatban ügyvédem sem tud a Kúria döntéséről.

3. Hallatlan vakmerőség és felelőtlen-ség azt állítani, mintha én a Kúriához intézett beadványomban azzal védekeztem

volna, hogy „elkapott a konjunktura szele”. Józan keresztény ember ilyesmit nem nyíhet el, ilyet írni a legnagyobb ostoba-ság, de a legnagyobb rosszindulat is. Nagyvárad újságolvasó közönsége, amely emlékszik még éppen a Magyar Lapok hasábjain Juhász Gyula megvédése érdekében írott cikkeimre, könnyen megállapíthatja, honnan s miért „hegedül” a szél.

4. Rum és likörgyár készítése iparen-gedély nem elegendő ma ahhoz, hogy likörgyárat alapítson valaki. A m. kir. pénzügyminiszterium az ilyen koncessió kiadásánál többféle szempontot vesz figyelembe. Elsősorban harcetéri, aztán politikai és polgári érdemek összegezésének és értékelésének hosszú megfontolása után adja az engedélyt.

6. Nem igaz az, hogy megindulásom-nál nem volt likörgyár Nagyváradon. Két erős likörgyár működött már Nagyvára-

Mielőtt

ZONGORAT venne, eladna, vagy javítatna, forduljon bizalommal szakemberhez.

Jámbor Antal

zongorakészítő-hangoló
Várady Zsigmond utca 51. szám
Telefon 13-05

don, amikor én üzemmellel megindultam. Tehát nem volt könnyű dolgom, mintahogy a cikk írja, hogy „jelentős üzleti lehetőségeket reméltem” a vállalkozástól már tekintetbe véve azon körülményt is, hogy a két helyi likörgyáron kívül régi nagy gyárak autói hordták a szeszt kvantumatis Nagyváradra. Ezt a hatalmas konkurrenciát nem hogy én a kezdő szenvedtem meg, de a már lendületben lévő két likörgyáros kartársam is meg-erezte.

De eltekintve a fentiekől, józan eszű az a vállalkozó, aki nem az üzleti lehetőségek reményében kezd valami vállalkozásba? Vajjon az a sok kazár izraelita, aki Galaciából és Ukrajnából szivárgott át az Uzsoki, Lukovi-hágókon Magyarországra s lepte el a magyar falvakat és városokat, majd később pájeszt s kafftánját levette a fővárosba és a nagyobb magyar városokba szivárgott fel: nem az üzleti lehetőségek miatt alapította gyárát, vagy kereskedését? Miből lettek a mammut vállalatok? Miből lettek az izraelita bankvezérek, trösztfejedelmek, föld-birtokosok, nagykereskedők s zsidó iparmágnások? Vajjon nem a „lehetőségek-ből”? Vajjon nem a lehetőségek játszot-tak közre abban, hogy Budapesten a leg-értékesebb házingatlanok még ebben a pillanatban is a zsidók kezén vannak? Ezek a lehetőségek csak Judea kiválasztott népségének dukálnak, de keresztény kis embereknak, akik ebben a nagy fel-eszmélésben, ebben a nagy magyar újjá-épülni akarásban a magyar állam erkölcsi és anyagi támogatásával vállalkoznak, ezekkel az üzleti lehetőségekkel nem szabad élni?

Miért fáj az Esti Kurinak és Nagyváradnak, hogy a magyar állam akaratából átépítésben lévő magyar ipar és kereskedelemben akadnak vállalkozók és úttörők, akik megállják a helyüket azokon a posztokon, amelyeken eddig kizárólag csak zsidók működtek.

Szakértelem?

Ezt a szót a kereskedelemről és ipar-ból kiszoruló zsidóság vagdossa nap mint nap az új keresztény magyar kereskedelem szemébe. De azokban az időkben, mikor Weinbruch Ezékielek, Móricok és Khajefek a magyar liberális korszakokban minden akadály nélkül iparen-gede-

Karácsonyra

legszebb ajánlék

egy szépirodalmi könyv,

egy márkás töltőtoll

Simon István

könyv- és papírkereskedéséből

Telefon: 26-43.

Bémer-tér 3.

Karácsonyi ajándék?

Legszebb egy

ANGELO-fénykép
Rákóczi-út 12 Telefon 20-12

lyeket szereztek és szereztek, textil, bőr, likőr és mindenféle iparvállalatokat alapíthattak, nem került szóba soha a szakértelem. Mert például ha Turtelheim Izsák textilgyáros csödbe ment, vagy kényszerregezséget kötött, vagy eladta a gyárat, azonnal alapíthatott például egy vegyigyárat, vagy konzergyárat, amilyen gyárat csak akart. Vajon Turtelheim és hitsorsosai, akik egy félperc alatt át tudtak repülni a vas szakmából például a toll szakmába, vagy a csokoládé gyártásba, ilyen sok szakértelemmel rendelkeztek?

Nem rendelkeztek. Szakértelemmel az a keresztény magyar üzemvezető, vagy külföldről hozott német munkás rendelkezett, akinek veritékén, munkáján és tudásán Gelb úr, vagy Grün úr meggazdagodott, akitől később eltanulta a gyáros úr a szakmabeli tudást. Ha eltanulta...

Azzal is vádol a Nagyvárad cikke, hogy „szakértelem” híján alapítottam rum és likörgyáramat. Nem igaz. Sokan tudják azt, hogy a szakmában igen jó névnek örvendő budapesti likőrmestertől, Verényi Jenő úrtól tanultam, aki a híres Hobbe, Braun és Gschwint likörgyáraknak volt a likőrmestere.

Végezetül: gyáramat a magyar állam támogatásával, a Nemzeti Önállósítási alaptól kapott kölcsönből és saját megtakarított kis-pénzemből alapítottam és

a koncesszió elnyerése alkalmával egy magasrangú miniszteri tisztviselő azt mondta, bár sok ilyen intelligens, tanult keresztény vállalkozó akadna ebben az országban, hogy a magyar keresztény ipar és kereskedelem elérje azt a nívót, melyet várunk tőle. És jegyezzék meg a Nagyváradék és az Esti Kurirék, hogy ötszáz éves magyar nemességre visszatekintő fájtám kemény gerince és kemény nyaka visszautasítja ezeket liberális idétlen rugásokat és a nagy magyar társadalom pedig levonja ezekből a tanulságokat a konzervenciákat, tudja azt, hogy mi miért történik, tudja azt, hogy az ilyen cikkek azért íródnak, hogy kicsi-

Prima kivitelű
arany és krom
svájci órák**ÁCS TIBOR**

Nagy választékban valódi és hamis ékszerek.

Nagyvárad, Széchenyi tér 6. szám.

Alkalmi és ünnepi ajándéktárgyak!

Ekszer- és óra javítások!

Olcsó karácsonyi ajándék vásár!

nyítsék és lebecsüljék liberálisok a megújuló keresztény ipart és kereskedelmet.

Főszerkesztő úr! Soraim leközléséért hálás köszönetemet nyilvánítom és fogadja nagyrabecsülésem őszinte kifejezését

CSURKA PÉTER

Megnyílt a központi Cukrászda és Espresso

Nagyvárad, december 11. A szórakozó közönség megváltozott igénye az utóbbi időben korszerűtlenné tette a kávéházakat s helyüket a cukrászdák, vagy ahogyan divatosan nevezik őket, az Expressók foglalták el. Nagyváradon is érezhető a cukrászda-ipar fellendülése. Néhány igen szép cukrászda keletkezett, vagy újult meg a fel-szabadulás óta s most a város szívében, a megszűnt Emke kávéház helyén nyitotta meg Veres Imre ismert nagyváradai cukrászmester kellemes, választékos ízléssel berendezett helyiségét **Központi Cukrászda és Espresso** elnevezéssel.

Péntek délután mutatta be új cukrászdáját Veres Imre a sajtó képviselőinek. Több hónapi munkával s a nehéz anyagbeszerzési viszonyokat te-

kintetve véve, különösen nagy áldozatkészséggel és leleményességgel alakította át a régi, füstös és kopott helyiségeit. Minden vadonatúj ma itt. Az asztalok és ülőhelyek kényelmes, nem zsúfolt elrendezésben sorakoznak az izlésesen átfestett falak között, intim fülkék kínálnak kisebb, zárt társaságoknak helyet, finom fényhatások árasztanak meleg hangulatot, rádió szórakoztat s minden vonatkozásban az otthonosság légköre veszi itt körül a vendéget.

Magát a cukrászüzemet a legkorszerűbb eszközökkel látta el a tulajdonos. Pompás espresso-készülék, ragyogó hűtőberendezés, patyolat tiszta műhely és konyha nyújt biztosítékot az évtizedes mesterségbeli szakértelmen kívül a legkényesebb ígé-

nyű közönség kielégítésére is.

Régi szakember Veres Imre. A Körösparton és a Sas palotában volt cukrászdája s jó gondolat volt tőle, hogy a város központjába költözött. Együttal falatozó is lesz a cukrászda; a legfinomabb hideg ételeket lehet majd kapni itt s a korlátlan italmérési engedély más szórakozóhelyek előnyeit is egyesíti az új expressóban, amely ismét egy kellemes, figyelemreméltó színponttal élénkíti Nagyvárad életét.

Gyermekek a gyermekekért

Nagyvárad, dec. 11. A Szigligeti Színház érdekes előadás színhelye lesz vasárnap délelőtt, december 19-én. A városi Népművelési Bizottság a város összes római katolikus, református, evangélikus és állami iskoláinak közreműködésével nagy gyermekelőadást rendez, amelynek jövedelmét a szegénysorsú iskolás gyermekek felruházására fordítják. A nagyszabású műsor első része: szavaltat, zene, tánc, népjáték, második része pedig karácsonyi hangulat. Jegyek máris válthatók a városi Népművelési Bizottság titkári hivatalában, Szilágyi Dezső utca 12. naponta délelőtt 9-től délután 2 óráig, délután 5 órától 7 óráig.

Karácsonyra**mindent egy helyen vásárolhat****„HANGYA”****ruházati és háztartási boltjában****Sas-palota**

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kiszámlákat nem adunk vissza.

Azt gondolja, hogy az üvegbiztosítás nem is olyan fontos? Téved! A kereskedő, az iparos, a vállalkozó, akinek áruja üzlethelyiségben van elhelyezve, tudja, hogy az üzlet kirakatabláit feltétlenül biztosítani kell! Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság helybéli: Szent László-tér 2. szám alatti főgynöksége a legelőnyösebb feltételeket nyújtja önnek.

HANT ERNŐ ÉPÍTÉS HALÁLA. Nagyvárad, dec. 11. Hant Ernő okl. építész, számos nagyváradai középület és magánház építője, 52 éves korában, tragikus hirtelenséggel elhunyt. 12-én, délután 2 órakor a Rulikovszky temetőben helyezik örök nyugalomra.

Kállay Miklósné ajándékkönyvét kapta Karacs Gizella, a Bottó Ferenc Háztartási Tanfolyam hallgatója. Nagyvárad, december 11. Az Országos Hadingodó Szövetség az elmúlt év folyamán „Adjunk apát a hadiárvaoknak” címen dolgozatírási versenyt rendezett a magyar tanulóifjúság számára. A versenyen résztvevő Karacs Gizella is, a Bottó Ferenc Háztartási Tanfolyam másodéves hallgatója, akinek dolgozatát Kállay Miklósné ajándék könyvével jutalmazták meg. Az ajándékot és elismerést a tanfolyam hallgatóinak jelenlétében nyújtották át a kitüntetettnek.

NEM BOMBÁZZÁK MONTE CASINÓT, A BENCÉK OKI FÉSZKÉT. Zürich, (MTL): A svájci Távírási Iroda jelenti: A Vatikánból származó értesülés szerint a Szentatya biztosítékokat kapott a hadviselőktől arra, hogy a Monte Cassino apátságát nem erősítik meg és nem bombázzák.

Tanári kinevezés a kereskedelmi leányiskolánál. A MTL jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Tóth Józsefné nagyváradai, Bálint Margit nagyváradai lakost, a nagyváradai állami kereskedelmi leányiskolánál, állami kereskedelmi leányiskolai helyettes tanárrá nevezte ki.

BUTOROKBÓL ma is nagy választék ARTA bútorüzlet, Pannonina épület, Bethlen István-utca 2.

Latabár óriási sikerű vígjátéka

Keddi: Szilassy, Simor, Kovács Kató, Rajnay
 Bob herceg

Egy szoknya... egy nadrág

Hétfőn utoljára
 a CASINO-ban

BULGÁRIÁBAN KORLÁTOZZÁK A SZEMÉLYFORGALMAT. Szófiából jelentik (MTL): December 12-től kezdve több bolgár vonalon korlátozzák a személyforgalmat.

Jégh Károly tanácselnök meghalt. A megszállás alatt sokat szenvedett Jégh Károly, nagyváradai törvényszéki tanácselnök folyó hó 11-én, életének 63. évében hosszas szenvedés után meghalt. A jogász kar, de az egész erdélyi magyarság osztatlan gyásza kíséri utolsó útjára Jégh Károlyt, akit Mezőtelegden helyeznek örök nyugalomra.

KÖNNYÍTÉSEK A ZSIDÓ TÖRVÉNNYEL KAPCSOLATOS BEJELENTÉSEKNÉL. A Magyar Távírási Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny legközelebbi száma kormányrendeletet közöl, amely könnyítéseket tartalmaz a zsidótörvényekkel kapcsolatos bejelentésekre. Olyan vállalatoknak, amelyek zsidót nem alkalmaznak, évente csak egyszer kell bejelentést megtenniük és a nemzsidó értelmiségi alkalmazottakat csak szám szerint és illetmény szerint kell bejelenteni.

BUTOR

színeset

MEZEL-TŐL

Háló, kombinált és előszobák.

Konyha újonságok

Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)

Nagyvilondánál földcsuszamlás érte a kolozsvári személyvonatot. Kolozsvárról jelentik (MTL) Nagyvilonda mellett pénteken reggel a Kolozsvár felé haladó személyvonatra földcsuszamlás következtében nagyobb tömeg föld zuhant. A szerencsétlenség az utasok között nem okozott nagyobb kárt, a mozdonyt azonban kivetette a sínekből. A vonat 7 óra helyett 13 órakor futott be Kolozsvárra. Több óras megszakított munkával sikerült a pályatestet ismét járhatóvá tenni.

Macalik képkiallítása
 a Széchenyi-téri kioszkban még december 19-ig nyitva

Nem lehet karácsonyfát szállítani postán. A MTL jelenti: A kereskedelmi miniszter most kiadott rendeletében további intézkedésig beszüntette a karácsonyfa postai szállítását.

Vérbeli francia filmalkotás! Három kedves naplopó bűbájos története

Csavargók

Főszerepben! Michel Simon, Jean Pierre Aumont
 Vasárnap utoljára:
 UZ BENCE

Bemutató hétfőn
 az APOLLO-ban

REGŐSELŐADÁS CSAKIGORBÓN Nagyvárad, dec. 11. A csakigorbói szórványiskola meghívására a biharmegyei és nagyváradai cserkészparancsnokság központi regősrajanak öt tagja Csákigorbóra utazott és ott résztvesz a szórványmunka során vasárnap rendezendő előadáson. Dr. Barsay Károly vármegyei parancsnok beszédet mond. Lini István tanár, a regőség parancsnoka előadást tart, a regősök pedig versekkel és nótákkal szerepelnek. A bihariak felhasználják ezt az útjat arra is, hogy a regőség szórványvédő munkájához értékes adatokat szerezzenek.

LÁZAS ELŐKÉSZÜLETEK A LEVENTE OTTHONBAN A SZENT LÁSZLÓ KIKÉPZÉSI ÉV ÜNNEPELYES KIHÍRDETÉSÉRE. Lázás tevékenység folyik a Levente Otthonban a Szent László kiképzési év ünnepeles kihirdetésének előkészítése körül. Arany Paszkal premontrei kanonok-elnök páratlan lelkesedéssel osztogatja munkatársainak az utasításokat, melyek sok tapasztalatról, böles előrelátásról és rendkívül finom művészi érzékről tesznek tanúbizonyságot. Emelni fogja az ünnepség fényét magas katonai személynek és impozáns létszámú kísérettük megjelenése. Az ifjúság parancsnoka — végtelen Bély Alajos altábornagy — személyesen hirdeti ki a Szent László évet.

A Filharmoniai Társaság

december 13-ai zenekari hangversenyére, melyen közreműködnek

ANTAL Hona
ORSZÁGH Tivadar
Horváth Károly,

jegyek már csak korlátozott számban kaphatók 13-án déli 2 óráig az Idegenforgalmi Hivatalban. — Siessen helyet mindenki biztosítani.

Gramantik M.:

Kigyuló csillagok

Förténetek a trianoni magyar ifjúságról

A könyv, amelynek adatait illetékes hivatalos fórumok adták meg, az 1914-es világháborúban, valamint az ezt követő időkben, forradalom, ellenforradalom, megszállás eseményeiben résztvevő 20 éven aluli magyar ifjúság hősi tetteit írja meg elbeszéléseiben. E névszerint megnevezhető ifjúság tetteit a magyar lélek és jellem legbensőbb tulajdonságai irányítják: a bátorság, hűség, önfeláldozás, hazaszeretet.

Közöttük van a nagyváradai hadapródok története, akik 1918-ban a székely hadosztállyal együtt védtek a csucsi fronton Erdélyt és Nagyváradot. Ekkor neveztek el a székelyek a Gyalu-Mare hegyet a hadapródok hegyének, de harcaikról a francia lapok is megemlékeztek, példaképpül állítva a francia katonák elé a váradi hadapródokat.

A könyvet a kultuszminisztérium a középiskolák valamennyi osztálya számára beszerzésre ajánlotta. A könyv ára: 4.80 P. Megrendelhető Studium könyvkiadó, Budapest, IV., Kecskeméti utca.

December 23-án és 24-én nem vesz fel a posta Budapestre szóló csomagot. A MTL jelenti: A posta vezérigazgatósága közli, hogy a karácsonyi postaforgalom zavartalan lebonyolítása céljából december 23-án és 24-én a postahivatalok Budapestre szóló csomagfelvétele szünetel. A közhatalosság és hivatalok részéről feladott, valamint címére szóló csomagok, végül a gyógyszerértéki csomagok nem esnek a korlátozások alá.

70 éves a Magyar Kárpát Egyesület. A MOT jelenti: Az ország legrégebbi turista egyesülete, a Magyarországi Kárpát Egyesület vasárnap, december 12-én tartja 70 éves fennállását ünneplő díszgyűlést.

Nagyvárad latin szert. püspökségtől Sz. 307-1943.

VÉGZÉS

A nagyváradai lat. szert. püspöki székeséktől 307-1943. törv. sz. a. Dzur Etelka-Bertha Lajos házassági köteléki perben. — A nagyváradai lat. szert. püspöki székeséki bíróság ezennel megidőzi ismeretlen helyen tartózkodó Bertha Lajos alperest (született Aknaszlatinán 1903-ban), 35 éves r. kat. kereskedőt, Dzur Etelka férjét, a Nagyváradon (Pázmány Péter-u. 2.) 1943. december 21-én, d. e. 10 órakor tartandó kihallgatásra. Ha az alperes a kihallgatáson idejében meg nem jelenik, vagy távolmaradását nem igazolja, akkor őt a Székeséki Bíróság makacsnak fogja tekinteni. Egyben kéri a bíróság a ft. plébánosokat, egyházi és világi személyeket, ha netalán ismernek alperes tartózkodási helyét, őt a jelen hirdetményre figyelmeztessék. Nagyvárad, 1943. december 7-én.

Molnár Kálmán s. k.,
 székeséki elnök.

Dr. Hanzsly Lajos s. k.,
 székeséki jegyző.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a legjobb férj, apa, após, nagyapa, testvér és rokon

Dr Jégh Károly

kir. törvényszéki tanácselnök hosszas és súlyos szenvedés után 63 éves korában Mezőtelegden elhunyt.

Temetése vasárnap délután 2 óra kor lesz Mezőtelegden a református templomból.

Gyászolják:

Dr Jégh Gyula (Miskolc)

Jégh János (Nagybánya)

testvérei.

Molnár Judit

Csaba és Szabolcs

unokái

Molnár Károly ref. lelkész

veje

Özv. Jégh Károlyné

sz. kolozsvári Nagy Irén

felesége

Molnár Károlyné sz. Jégh Irén

leánya

Ifj. Jégh Károly

fia

és kiterjedt rokonsága

Keresztény összetartás

K e r e s z t é n y e k	Riskó Béla Uri és női divatüzlete Rákóczi-ut 6.	Ács Tibor órás és ékszerész Széchenyi-tér 6 szám	„Textilia“ kézimunka, textil, kötöttáru Rákóczi-út 31 — Tel. 27-25	K e r e s z t é n y t ö l i
	„Eszté“ Kalapszalón Rákóczi és Széchenyi sarok	Major György fényképezési műterme szaküzlete és amatőr laboratóriuma Rákóczi-ut 13 sz. — Telefon 28-42.	Hunyadi József könyv-, papir-, zeneműkereskedő Rákóczi-út 2. Telefon 14-58	
	Jakab László Fegyver-, sport- és játék- áru kereskedés Rákóczi-ut 4 szám	Tiszay János órás és ékszerész Rákóczi-ut 6.	Tampa Ferenc üveg, porcellán és háztartási cikkek Rákóczi-út 5. Tel. 11-38	
	Alapítva 1890 Smutzler János órásmester Rákóczi-ut 18.	Polgár könyv- és papírüzlet Rákóczi út 18. szám.	Hoffmann András szövet és belésáru kereskedés Rákóczi-út 2. Telefon 13-19	
	Korbucz Béla cukorka-, déligyümölcs- kereskedés Rákóczi-ut 17. — Telefon: 18-41.	Szilágyi László illatszertár széchenyi-tér sarok	Zámbó Sándorné textilkereskedése Nagyvárad, Rákóczi-út 6. szám	
	Toncz András cukrász mester Rákóczi-ut 25 sz.	Tóth István úridivatszabóság Rákóczi-út 22 szám	Balla István cipőkereskedő Rákóczi-út 3. Tel. 15-39	
	Viktor órás, ékszerész Rákóczi-ut 3 sz.	Ungi Gyula szücsmester Rákóczi-út 31 Tel. 13-47	Ginzery Kálmán uri és női divatüzlete NAGYVÁRAD, Saspalota Telefon 22-11	
	Szabó József uri és női divatüzlete NAGYVÁRAD, Saspalota Zöldfa bejárattal szemben.			
	Kiss Béláné Műszaki cikkek kerekedése NAGYVÁRAD Kossuth Lajos-u. 8. — Tel. 127-88	Kádár György magyar könyv- és papirkereskedése Iparművészeti cikkek, játékaruk Nagyvárad Gróf Teleki Pál-utca 2 sz.	Jancsár Mihály textil- és kötő táru üzlet NAGYVÁRAD, Saspalota	
	Szabados Ernő Szövet, selyem, textilárak Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 18	Kovács Ferenc kerékpár, varrógép és műszaki cikkek Nagyvárad, Gr. Teleki-u. 6	Játék Halász Elemérné disznóáru Nagyvárad, Saspalota 13 sz.	

v á s á r o l j a n a k !

Emlékeimből

IDILL A ZÁRDÁBAN

Irt: Pintér Imre

Mikor a kabaré még ujdonság volt, mindenki kabaré-előadást rendezett.

A Népszínház megszüntetésével én is kiruccantam a vidékre, hűséges partneremmel, feleségemmel, Parlagi Kornéliával, Kun Árpád neves hegedűművész és Stephánidesz Károly karnagy társaságában, súlyt helyezve arra, hogy előadásainkat, ahol csak lehet, mindenütt színházakban tartsuk meg.

Első állomásunk a temesvári Ferenc József Városi Színház volt, innen átrándultunk Fehérlétfőre, ahol színjátszó hiányában a szállodák nagytermében állítottuk fel a dobogót. Minden jól ment, csak egy csekélység hiányzott még, a zongora.

Reggeltől délig, déltől alkonyatig loholás a zongora után. Házalás, kérés, könyörgés, rimánkodás... A jót nem adták, a rossz meg nem kellett.

Egy helyen a csigalépcső volt az akadály, másutt meg az anyós, harmadik helyen a zongora, melynek csöml fogait kiverték a lepergő századok.

— Este hat órára járt az idő, nem is tudtam: már nincs zongora, vagy még nincs?

Agyonhajszolva, összetörve megyek a szállodába, közben utbaejtve a trafikot is, ahol jegyeinket előre árúsították. — Nincs zongora, nincs előadás! Jerikó trombitái nem rázták meg úgy az ősfalakat, mint ez a kijelentésem remegtette meg a derék trafikost, kit a bűntöből 15% illetett meg a jegyárúsításért, rendezésért s aki az összes költségeket az elővételi pénzből már előzőleg kifizette. Keríngtettem velem a világ, ott álltunk tanácstalanul. Miből teremtjük elő a visszatérítendő összeget? Mindez egy nyomorult zongora miatt!

Ebben a pillanatban urasági hintó állott meg a trafik előtt. A bakról maga az úr ugrott le.

— Még három oldalszékre volna szükségem. Vendégeim jöttek a tanyáról.

A trafikos izeg-mozog, köhög,

krárog, végre kinyögi:

— Már pótszék sincs, de különben is elmarad az előadás.

— Elmarad? Hát azért váltottam meg már két héttel ezelőtt a jegyemet? Azért jövök tizenöt kilométert kocsin ebben a pokoli hidegben? A főszolgabíróval kizsuppoltam azt a komédiás bandát, ha engem hiába bolondítottak ide!

Személyes kérdésben kértem szót, bemutatkoztam, elmondtam, hogy zongora nélkül nem tudjuk leadni műsorunkat.

— Mit, zongora? Itt vannak a cigányok, a Csutak Peti bandája. Majd elkísérik azok a műsorszámokat! A cimbalmos se kutya. Szégyen, gyalázat, hogy ebben a komisz fészekben ne adjon senki egy vacak zongorát... Hopp, uram-öcsém, a zárdában próbálkoztak már?

— A zárdában?

— Ott. Két zongora is van, meg, ha jól tudom, pianó is.

Szó és köszönés nélkül rohantam a zárdába.

Csengtettem.

Jóságosarcú kedvesnővér nyitott kaput, megkérdezte a nevemet s jöveletem célját.

— A nagyonisztelendő főnöknővel személyesen szeretnék beszélni.

— Ilyen későn?

Atvette névjegyemet, bevezetett a fogadószobába s tüstént eltűnt az ajtó mögött. Kinos, várakozó-percek következtek. A kristálytiszta, kriptacsendességű szobában a Szűzanya képe és a Szent Antal szobrocska tekintett szelíd jósággal réám.

Halk ajtónyílás, nesztelen léptek s előttem állt a zárda főnöknője. Helyet mutatott.

— Miben lehetek szolgálatára?

Rettentő érzés. A legnagyobb szerepem premierjén sem trémáztam így. Nem csoda. Este hét órakor egy zárdában, egy teljesen idegen ember zongorát két kabaré-előadás céljaira...

Nagy belső küzdelem után, értelhető gyávasággal elmondom, hogy a zongorát szeretném kölcsönkérni. Szünet. Zsibbasztó csend.

Bélyeget,

gyűjteményt, régi levelezést, ritkaságokat, komoly tételt is vesznek, eladok, cserélek. Magyar iváru, külföldi ritkaságok kaphatók.

Levélhívásra vidékre is kiutazok.

Cim: **ifj. Boross György**
Nagykároly, Petőfi u. 54.

— Milyen célra kéri a zongorát?
— Ma este... a szállodában... ize...

Jéghideg tekintet. Feláll.

— Önök tartják a kabaré-estét?

— Igen.

— Sajnálom. Erre a célra nem adhatom oda a zárda zongoráját. Védekezni szeretnék. Hebegek, dadogok. Nem találok még a szót, a kellő formát kérésem alátámasztására, helyesebben: a visszavonulásra.

Megsajnál. Látja vergődésemet. Tekintetünk találkozik s valami melegséget olvasok ki acélszürke, szép szeméből, az enyém talán könnyezik is. — Kezet nyújt.

— Szabad megcsókolnom jószágos kezét?

— Lehel. Rendünk nem tiltja.

Ráhajlok az alabástrom fehérségű kézre. Könnyű csókot lehelek rá. És már indulok is. Az ajtónál még egyszer meghajtom magamat.

— Dicsértessék...

— Mindörökké.

A folyosón vagyok. A kapusnő fürge léptekkel siet, kezében a zörgő kulcsosom.

— Pardon! — állít meg.

Visszafordulok. A főnöknő int felém magasan tartva. névjegyemet.

— Pintér Imre!... Ön rokona annak a Pintér Imrénak, aki a gramofonokban szokott énekelni?

Boldogan rebegtem:

— Én vagyok. Személyesen.

— Ön? Ön az?...

Meleg, bájos mosoly futott végig az arcán, a jég megtört, a fagy felengedett s a következő percben már mint két régi jóismerős beszélgettünk.

— Hát zongora kellene?

— Igen... ha...

— Egy kikötéssel.

— Parancsoljon.

— Gramofon útján már régi ismerősünk, mert már vagy harminc lemezünk van a beénekt dalaiból, de szeretném, ha növendékeim természetben is hallanák a hangját. Mindjárt intézkedem, hogy a gyermekek bevonuljanak a díszterembe.

Tíz perc múlva a világ legszebb rózsáskertje pompázott előttem. Szőke, barna, fekete, vörös angyalfejecskék, nyiló kacagó mennyországa mosolygott felém, a tágra nyílt, várakozó, kíváncsiskodó szemekből.

Nesztelenül belibbenő apácák sorakoztatják a zsúfolt padok mögött, mindenki engem figyelt, a váratlan idegent, aki valami meglepetéssel akar szolgálni az intézet növendékeinek.

A főnöknő belépésére mindenki felállt és kérdőn várta, hogy: mi lesz?

— Kedves gyermekeim, ez az a bácsi... ez az úr. Színművész úr,

akit sokszor van alkalmatok hallani a gramofonlemezekről. Bemutatom nektek. Most azzal háláljuk meg a sok szép percet, melyet nekünk szerzett, hogy ti fogtok a bácsinak valamit énekelni. Első három osztály a dobogóra.

Megindultak az első sorok s csakhamar benépesült a szépen felszerelt, riválával, háromféle színű villanykörtével ellátott színpad.

Az egyik kedvesnővér megfújta a hangsipót, megadta a jelt és felhangzott Balázs Árpád legszebb nótája:

Rá-csos ka-pu, rácsos ablak,
Nem sokára itten hagyak...

Éretlen, mégis csengő gyermekhangocskák szoros ütembe préselt szövegkiejtéssel csicseregtek el a dall. En úgy állottam a sok fehér galambocskák között, mint egy szegény üldözött vándor, aki megroskadt léptekkel a templomba téved és leborulva az oltár zsámolyánál legbensőbb, legforróbb imáját zokogja el a mindenség Urának.

Az ének végetért. Levonultak a színpadról, elfoglalták helyeiket s a főnöknő felszólítására az én számom következett.

— Kedves kis kisasszonyok, drága hallgatóim! Most én fogom elénekelni ezt a nótát viszonzásul kedvességükért.

Es élénkeltem úgy, mint soha életemben.

Nemcsak a nóta, a szöveg sirt, de sirt mindenki velem, mert a vége felé elakadtam a zokogástól... Meghajtottam magamat, bocsánatot kértem érzékenyülosemért és zúgott, dübörgött a taps az újraszásért.

Lassan kiürült a terem. Az alkonyi homályban csak a Szűzanya képe alatt a pislogó örökmécses in-tegetett felénk barátságosan. Meg volt elégedve, mert a magyar dal sokszor, nagyon sokszor imádság is.

S a főnöknő a zárda embereivel maga szállította az előadásra a zongorát.

Hétfőtől kezdődőleg megnyitják a sertés-vásárokat

Nagyvárad thj. város területén uralgott sertés-pestis betegséget megszüntté nyilvánítom. Az 1943. augusztus hóban elrendelt volt sertésforgalmi korlátozásokat hatályon kívül helyezem. A helybeli sertés-vásárok 1943 december 13-ával kezdődőleg megtartatnak.

Nagyvárad, 1943 december 10.

Dr. Károly Károly s. k.
tb. tanácsnok.

Kávéházakban és vendéglőkben kérni a "MAGYAR LAPOK" at.

Karácsonyra összes

Szépirodalmi ujdonságok

Ifjúsági regények

Mesés és képes könyvek

Krausz István

"NEMZETI"
könyves boltiában

Rákóczi-ut 11.

Telefon: 14-25.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleménye:

„Cornevillei harangok” szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden

A Szigligeti színház igazgatósága Főméltóságú Kormányzó Urunk névnapja alkalmából műsorra tűzte Kátóna József örökbeeső magyar sors-tragédiáját a *Bánk bán*-t. A magyar drámairodalom e gyöngyszemét a tanuló ifjúság részére is bemutatja a színház. Az előadást Paul Tibor, a rádió karnagya vezényli. A „Cornevillei harangok” szombaton, vasárnap délután és este, hétfőn este A-bérlet, és kedden este *kivételesen 6 órákor* kerül színre. A keddi előadást a rádió is közvetíteni fogja.

December 15-én és 16-án a kolozsvári Nemzeti Színház vendégszerepel a színházban.

Déryné, Széppataky Róza születésének 150 éves évfordulójának megünneplésére december 17-én és 18-án Herczegh Ferenc: *Déryné ifjasszony* című vígjátékát mutatja be a színház. December 17-én bemutató bérlet, 18-án A-bérlet.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor: *Feleség*.

Szombaton este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, bemutató bérlet 12.

Vasárnap délután egyegyed 4 órákor: *Cornevillei harangok*

Vasárnap este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*

Hétfőn este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, A-bérlet 12.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor Bókay János: *Feleség* című vígjátéka kerül színre.

Cornevillei harangok. Planquette gyönyörű muzsikája nagyoperettjét szombaton este mutatja be a színház, bemutató bérlet keretében. Benkő Béla felléptével, parádés szereposztásban. Az előadást Paul Tibor, a rádió karnagya vezényli. A „Cornevillei harangok” szombaton, vasárnap délután és este, hétfőn este A-bérlet, és kedden este *kivételesen 6 órákor* kerül színre. A keddi előadást a rádió is közvetíteni fogja.

December 15-én és 16-án a kolozsvári Nemzeti Színház vendégszerepel a színházban.

Déryné, Széppataky Róza születésének 150 éves évfordulójának megünneplésére december 17-én és 18-án Herczegh Ferenc: *Déryné ifjasszony* című vígjátékát mutatja be a színház. December 17-én bemutató bérlet, 18-án A-bérlet.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor: *Feleség*.

Szombaton este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, bemutató bérlet 12.

Vasárnap délután egyegyed 4 órákor: *Cornevillei harangok*

Vasárnap este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*

Hétfőn este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, A-bérlet 12.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor Bókay János: *Feleség* című vígjátéka kerül színre.

Cornevillei harangok. Planquette gyönyörű muzsikája nagyoperettjét szombaton este mutatja be a színház, bemutató bérlet keretében. Benkő Béla felléptével, parádés szereposztásban. Az előadást Paul Tibor, a rádió karnagya vezényli. A „Cornevillei harangok” szombaton, vasárnap délután és este, hétfőn este A-bérlet, és kedden este *kivételesen 6 órákor* kerül színre. A keddi előadást a rádió is közvetíteni fogja.

December 15-én és 16-án a kolozsvári Nemzeti Színház vendégszerepel a színházban.

Déryné, Széppataky Róza születésének 150 éves évfordulójának megünneplésére december 17-én és 18-án Herczegh Ferenc: *Déryné ifjasszony* című vígjátékát mutatja be a színház. December 17-én bemutató bérlet, 18-án A-bérlet.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor: *Feleség*.

Szombaton este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, bemutató bérlet 12.

Vasárnap délután egyegyed 4 órákor: *Cornevillei harangok*

Vasárnap este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*

Hétfőn este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, A-bérlet 12.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor Bókay János: *Feleség* című vígjátéka kerül színre.

nos: *Feleség* című vígjátéka kerül színre.

Cornevillei harangok. Planquette gyönyörű muzsikája nagyoperettjét szombaton este mutatja be a színház, bemutató bérlet keretében. Benkő Béla felléptével, parádés szereposztásban. Az előadást Paul Tibor, a rádió karnagya vezényli. A „Cornevillei harangok” szombaton, vasárnap délután és este, hétfőn este A-bérlet, és kedden este *kivételesen 6 órákor* kerül színre. A keddi előadást a rádió is közvetíteni fogja.

December 15-én és 16-án a kolozsvári Nemzeti Színház vendégszerepel a színházban.

Déryné, Széppataky Róza születésének 150 éves évfordulójának megünneplésére december 17-én és 18-án Herczegh Ferenc: *Déryné ifjasszony* című vígjátékát mutatja be a színház. December 17-én bemutató bérlet, 18-án A-bérlet.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor: *Feleség*.

Szombaton este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, bemutató bérlet 12.

Vasárnap délután egyegyed 4 órákor: *Cornevillei harangok*

Vasárnap este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*

Hétfőn este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, A-bérlet 12.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor: *Feleség*.

Szombaton este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, bemutató bérlet 12.

Vasárnap délután egyegyed 4 órákor: *Cornevillei harangok*

Vasárnap este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*

Hétfőn este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, A-bérlet 12.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor: *Feleség*.

Szombaton este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, bemutató bérlet 12.

Vasárnap délután egyegyed 4 órákor: *Cornevillei harangok*

Vasárnap este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*

Hétfőn este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, A-bérlet 12.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor: *Feleség*.

Szombaton este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, bemutató bérlet 12.

Vasárnap délután egyegyed 4 órákor: *Cornevillei harangok*

Vasárnap este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*

Hétfőn este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, A-bérlet 12.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor: *Feleség*.

Szombaton este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, bemutató bérlet 12.

Vasárnap délután egyegyed 4 órákor: *Cornevillei harangok*

Vasárnap este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*

Hétfőn este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, A-bérlet 12.

Kedden este *kivételesen 6 órákor*: *Cornevillei harangok*. (Rádió közvetítés.)

Szombaton délután egyegyed 4 órákor: *Feleség*.

Szombaton este háromnegyed 7 órákor: *Cornevillei harangok*, bemutató bérlet 12.

Magyar Lőemlék Múzeum létesül Budapestben. A MTI jelenti: Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter, a magyar lovasmúlt emlékének megőrzésére magyar lőemlék múzeum létesítését határozta el. Az új múzeumba lőtenyésztésünk fejlődését, a magyar lovas- és hajtó stílus kialakulását és nemzeti lovasmúltunk emlékeit kutatja fel. Felkéri a közönséget, hogy a magántulajdonjog csorbítatlan fenntartása mellett kiállítás végett adják át a múzeum céljára megfelelő tárgyakat. A tárgyakat a Lőemlék Múzeum, Budapest földművelésügyi lőtenyésztési főosztály címre lehet fejleszteni.

APROHÍRDETÉSEK

Adás-vétel

Télikabátot ruhat legjobban vehet, eladhat Molnár, Bémer-tér 1. 910
Faházak, finn lemezzel elszigetelték, télen, nyáron lakhatók, készen eladók, 2250-4700 pengő közti árkban. — Rajzaik megtekinthetők Jelinek ingatlanirodában, Telegi-u. 2. — Iroda órák kienc-től kettőig. 236

Jogfolytonos vendéglő, kétszobás lakással, berendezéssel átadó. Cimeket „Alkalmi” jellegre kiadható. 237
Jóhangú 3+1 rádió olcsón eladó. — Pece-u. 16. 192

Eladó magánház, Szent József-u. 80.
Vadászfegyverek eladók, 1 darab 20-as Lauer kakasnélküli, 1 darab 12-es Browning. Máté puskaműves, Ghillányi-út 27.

Szénát, szalmát, takarmányt vesz Erdélyi temetkezési vállalat, Rákóczi-út 15.
Sürgősen eladó Csengeri-utca 15. számú 3 szobás magánház. Több magánházak, bérházak 50, 150, 200 holdas birtokok. Popovics ingatlanforgalmi iroda Szt János-u. 6. Telefon: 1567. 236

Alkalmi vétel: új kombinált szobák eladók Halász-u. 39. sz. ajtó 4. alatt Tabik asztaltól. 234

Angoraszórt, gubancot bármilyen mennyiségben veszék, Székely, Kapucinus-u. 11. 233

Diófaháló modern kivitelben, garantált minőségben eladók. Szilágyi asztalos, Ghillányi-u. 24. 232

Kamgár zubbonyt veszék. Cimeket: Rudolf Morse Hirdetőirodába. Bazár-éptel. 231

Hálószoba, modern diófurmíros eladó asztalosnál, Gyár-u. 28. 227
Eladó gyapjú sőtéték férfi télikabát, megtekinthető Mussolini-tér 5. Házmesternél. 230

Férfi és leányka télikabát eladó. Megtekinthető 11-12-ig Sztaroveszky-u. 1. I. em. 229

Barokk hálószoba bútor eladó. Megtekinthető 11-12-ig Sztaroveszky-u. 1. I. em. 228

Ócska hencsért, diványt és rugókat veszék. Cimet a kiadóba kérek. 226

Vadonat új tisztí zubbony magas termetre eladó. Szücs szabó, Nagy Sándor-u. 3. 209

Eladó fekete női bunda. Lajos-u. 1. sz. Tóthék. 208

Különféle

Fertőtlenítést, potoska, mcly és mindennemű fergek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Paragazzal potoskat, molyt, petéit mindenbőj felelősséggel irtja, Csutorás, Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

Zippzárjavítás felelősséggel, Jakab műszerész, Kossuth-u. 5. 64

Menyasszony és koszorúleány művirág fejdíszek és kézisokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébet-liget sportpályánál.)

Polgáristákat vizsgára gyakorlattal előkészíték. Cim a kiadóban. 213

Találtam a törvényszék előtt egy pár barna bőr férfikesztyűt. Igazolt tulajdonosa átveheti Major György fényképezési műtermében, Rákóczi-út 13. 221

Varrógépet bármilyen állapotban, magas árban veszék Kies Béláné. Kossuth-utca 3. Telefon 27-88. 131

Találtak egy kasszakulcsot. Igazolt tulajdonosa átveheti a kiadóhivatalban. 216

Könyvelést, üzleti könyveknek felkötését, vezetését, ügyvitel szervezését és felülvizsgálatát szakemberként és lelkiismeretesen intézi, adóügyekben felvilágosítást, segítséget nyújt Toth Gizella könyvelési irodája, Csengeri-utca 8. Telefon hívószám 29-26. 528

Allást nyee

Nilgesz-telepen vagy környékén lakó lapkihordót telveszünk. Jelentkezni lehet a „Magyar Lapok” kiadóhivatalában. 1

Vincellépart keres azonnali belepéste. Erdélyi, Rákóczi-út 15. 193

Testőrnek alkalmas alkalmiembert keres Erdélyi temetkezési vállalat, Rákóczi-út 15. 196

Önálló épület- és bútorasztalos segédet keresek. Szondi, Vitéz-u. 10. 204

Gépezőmérnököt vagy hasonló műszaki tudással rendelkező urat keres erdélyi nagyobb cég. Izz. vállalásuk is pályázhatnak. Ajánlatokat eddigi működés és fizetési igények megjelölésével „Gépezőmérnök” jellegre a kiadóhivatalba kérjünk. 203

Pénztárkezeléshez, irodai teendőkhöz jártas keresztény tisztviselőt keresünk azonnalra. Diósi fatelep. 218

Épület- és géplakatosokat keres Dreher-Haggenmacher Sörgyár. Jelentkezés váradszőlősi telepen 10-12 óra között.

Munkásnőket, munkásleányokat azonnal felvesz a Vegyi és Élelmiszeripari ut. Nagyvárad, Anyos Pál-u. 2-6. 216

Pénztárnok garanciaképes és ügyes megbízható kiszolgálón felvétetik. Kovács textilüzlet, Telegi-u. 9. 214

Asztalossegéd és tanuló felvétetik. Dankó Pista-u. 4. Száraz. 229

Asztalos segédet és fényezőket állandó alkalmazásra felveszek. Széll, Hoidvilág-u. 4. 224

Szobaleányt hosszabb gyakorlattal 200 pengő fizetéssel és lakással keres Parkszálló. 223

Allást keres

Gyermektelen házaspár kisebb magán-gazdaságban elhelyezkedést vállalna. Bakator-utca 7. Nagyvárad, Bognár János.

Körjegyzőségi irodai gyakorlattal rendelkező tisztviselő elhelyezkedést keres vidékre. Cim: Szilágyi József, Nagyvárad, Rákóczi-út 9. 215

Sotör, állást keres, vidékre is elmenne teher vagy luxusautóhoz. Cim a kiadóban. 222

Képesített kertész, nagy gyakorlattal állást keres. Toronyi János, Berettyó-szentmárton. 184

Oktatás

Szabó Ferenc GYORSIRÓ. és GÉPIRÓISKOLAJA, Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 12. (Eng. szám 3329/1941-42.) Vidékieknek vasutj kedvezmény. Telefon: 29-78.

Elveszett

Elveszett Fenyő Albert és Báthory Agnes névre kiállított szerződés, becsületesség megtaláló hozza Békéscsaba-u. 57. alá jutalmat kap. 220

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.
A szerkesztésért felel: A kiadásért felel:
Dr. Paál Árpád Dr. Virág Jeromos
főszerkesztő a Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. hőrforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dózsa-utca 8. szám

RÁDIÓ

VASARNAP, DECEMBER 12.

7.30 Szózat. Reggeli zene.
8.15 Hírek.
8.30 Összinte beszéd.
9.00 Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból.
10.00 Református istentisztelet a Kálvintéri templomból.
11.00 Egyházi ének és szentbszéd a Thököly-utcai Szent Domonkos-rendi templomból.
12.15 Levente-műsor.
12.55 Budapesti Hangversenyzenekar.
14.00 Művészlemez.
15.00 A földművelésügyi miniszterium rádióelőadásorozata.
15.45 Művészek a Vöröskeresztért.
16.55 Hírek.
18.20 Hangképek a Ferencváros-Cepel és Kispeszt-Kolozsvár mérkőzésről.
18.40 Berliini állami opera.
19.00 Híres színművek.
20.10 Waldbauer vonószenye.
22.40 Nagy mesterek — örök művek.

HÉTFŐ, DECEMBER 13

6.00 Úzen az otthon.
6.25 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek.
8.45 Budapest honvéd őrszólóai zenekara.
9.00 Dalok és hangszerzölők.
10.15 Budapesti szalonzenekar.
11.15 Beethoven: C-moll szonáta.
11.40 Schelken Pálma előadása.
12.10 Országos Postászenekar.
13.30 Honvédeink üzennek.
14.00 Szalonötös.
15.00 Délutáni muzsika.
15.30 Avar Gyula előadása.

17.00 Tartósított élelmiszerjegyek a háborús élelmiszerben.
17.15 Háromi Imre énekel.
18.00 Hadszinterek földrajzi szemmel.
18.20 Falaky Márta és Böszörményi Nagy Béla kézzongorás műsora.
19.00 Ladomerszky Margit csevegése.
19.10 Vándorló témák.
20.35 Magyarok, költők, írók a magyar emberről.
21.10 Hangulat és ritmus.
22.40 Magyar-német művészcsere
23.10 Operettrezslek.

Budapest II.

19.00 Német nyelvtanítás.
19.30 Hrasny Béla harmonikaegyüttese.
20.00 Sülle József dr előadása.
20.25 Mindenből egy keveset.
21.40 Beszkárt-zenekar.

Szolgálatos gyógyszerárak:

III. CSOPORT:

KIGYÓ gyógyszerár, Bémer-tér 1 (Reisz L.) 15-68.

II. RÁKÓCZI F., Szacsavay-u. 28. (Gsanda E.) 17-47.

OROSZLAN gyógyszerár, Mussolini-tér 14. (Mihályi L.) 32-91.

MADONNA gyógyszerár, Sztaroveszky-u. 20. (Dr Medvigy F. bérlő Feder Vilmos) 33-67.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.